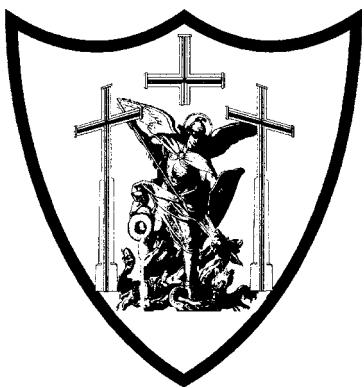




# ROTA

Słyszalne na Litwie  
na falach krótkich

**RADIO MARYJA**  
KATOLICKI GŁOS W TWOIM DOMU

poniedziałek - sobota - od 7<sup>00</sup> do 9<sup>15</sup>,  
niedziela - od 8<sup>00</sup> do 10<sup>00</sup> - 15455 kHz (25 m).  
Codziennie od 17<sup>00</sup> do 24<sup>00</sup> - 7400 kHz (41 m)

## DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

9-15 stycznia 2025 r., nr 1342

Koncert „Światło Miłości”  
w kościele Ducha Świętego w Wilnie

### Czas obdarowywania

**W kościele Ducha Świętego w Wilnie odbył się koncert dobroczynny „Światło Miłości”, na który zaprosił Polski Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Wilenka”. Podczas koncertu zbierane były ofiary na rzecz Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie.**

Najpiękniejsze polskie kolędy i pastorałki zabrzmiały w wykonaniu „Wilenki” oraz przyjaciół tego zespołu, działającego w Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie: zespołu „Folk Vibes”, Ewy Rawłuszewicz, Daniela Gancewskiego, Agnieszki Olszewskiej, Edwina Wasukiewicz, Krystyny Juckiewicz, solistów Edwina oraz Mateusza Burnajewa.

Koncert miał charakter charytatywny, bo w jego trakcie zbierano pieniądze na rzecz Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie.

Proboszcz parafii Ducha Świętego w Wilnie, ks. Szymon Wikło podziękował występującym za piękny koncert. „Podarowaliście nam piękny wieczór. Cieszymy się, że mogliśmy uczestniczyć w tym wydarzeniu bożonarodzeniowym. To nie tylko koncert, ale koncert charytatywny. Czas Bożego Narodzenia to czas obdarowywania i koncert ten jest wyrazem, że chcemy się nawzajem obdarowywać. Serdeczne Bóg zapłać dla wszystkich przybyłych” – powiedział kapłan.

Dokończenie na s. 7



Niebowskazy

**Śmietnik**

*Najgorsze starsze klasy  
na lekcji religii  
trochę zabawy  
trochę Antychrysta  
nie zabieraj pytań  
pozostaw niepokój  
na wiarę śmietnik spada  
a taka wciąż czysta*

**Ks. Jan Twardowski**

Żołnierze zamordowani w Katyniu, Charkowie, Miednoje, Bykowni patronami roku 2025

### Prawda o zbrodni – fundamentem wolnej Polski



**Sejm RP ustanowił rok 2025 Rokiem Polskich Bohaterów z Katynia, Charkowa, Miednoje, Bykowni i innych miejsc. „Sejm przypomina ich jako żywe postaci reprezentujące wolną Polskę – suwerenne, dumne państwo” – wyjaśniono.**

„Zbrodnia ludobójstwa, której dokonano wiosną 1940 roku jest bezprzykładnym w historii mordem na przedstawicielach polskiej inteligencji i elit państwowych. Kłamstwo, że zbrodni tej dokonali Niemcy, było fundamentem PRL i zainstalowania na ziemiach polskich moskiewskich

władz. Prawda o tej zbrodni stała się inspiracją wolnościowych dążeń Polaków i jest fundamentem wolnej Polski” – czytamy w uzasadnieniu.

17 września 1939 r., Armia Czerwona wkroczyła na tereny II Rzeczypospolitej, łamiąc pakt o nieagresji.

Dokończenie na s. 4

Wyjątkowe zjawisko nad Starym Kontynentem

### Koniunkcja Saturna z Księżycem

**W sobotę, 4 stycznia, nad terytorium europejskim mogliśmy oglądać koniunkcję Saturna i Księżycy. Księżyc wędrując po ekliptyce z prawa na lewo o godzinie 19.43 czasu miejscowego zbliżył się z Saturnem, rozpoczęło się zakrycie przez tarczę Księżycy planety Saturn.**

Aby Saturn całkowicie mógł schować się za tarczą Księżycy, zajęło około 70 sekund. W pobliżu Saturna znajdowała się gwiazda 85 Agr, która za parę sekund też była zakryta przez tarczę Księżycy, ale ona zniknęła w ciągu ułamka sekund, bo gwiazda wygląda jak mała kropka i na wielkiej odległości od Ziemi nie ma tarczy. Średnica Saturna na tę chwilę miała tarczę o średnicy 17 sekund kątowych. Po paru sekundach za tarczę Księżycy schował się

Dokończenie na s. 7



FOT. HENRYK SIELEWICZ

**Maksyma tygodnia:**

*„Dobrze widzi się tylko sercem. Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu”.*

Antoine de Saint-Exupéry

Klub Seniorów z Rudomina gościem święta kolędniczego w Wilnie

## Wykład, błogosławieństwo, konkurs i dyplomy uznania

**Klub Seniorów „Złoty Wiek” z Rudomina, na zaproszenie Wandy Mazolewskiej i zespołu seniorów „Kabarecik”, 29 grudnia 2024 roku wziął udział w święcie kolędniczym, które odbyło się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. W spotkaniu kolędniczym, oprócz Klubu Seniorów „Złoty Wiek” i zespołu seniorów „Kabarecik”, uczestniczyli również inni słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wiek w Wilnie.**

Podczas tego wydarzenia seniorzy mieli okazję wysłuchać niezwykle ciekawego i informacyjnego wykładu dra Ryszarda Gaidisa, wykładowcy historii na Uniwersytecie

Wileńskim. Tematem wykładu było uzyskanie przez Litwę i Polskę niepodległości po I wojnie światowej.

Po wykładzie głos zabrał ksiądz Józef Makarczyk, franciszkanin i proboszcz parafii pod wezwaniem świętego Kazimierza w Miednikach. Ksiądz złożył wszystkim świąteczne życzenia i pobłogosławił opłatki, którymi zebrani goście podzieliли się, życząc sobie nawzajem spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku. Pobłogosławił również świąteczne potrawy, które zostały przygotowane na spotkanie kolędnicze seniorów.

Następnie nadszedł czas śpiewania kolęd. Gospodarze spotkania, zespół „Kabarecik”, zaśpiewali

gościom piękne tradycyjne polskie kolędy. Później wystąpili seniorzy z klubu „Złoty Wiek” z Rudomina, którzy zaprezentowali kilka kolęd ze swojego repertuaru.

Po krótkim koncercie wszyscy zasiedli do stołu nakrytego stołu. Na stole znalazły się potrawy przygotowane własnoręcznie przez uczestników spotkania kolędniczego. Dania te wzięły udział w konkursie na najpiękniej udekorowane i najsmaczniejsze potrawy. Komisja konkursowa wyłoniła pięciu laureatów, którzy zostali obdarowani prezentami.

Ryszard Kuźmo, rektor polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wiek w Wilnie, wręczył dyplomy uznania uczestnikom, którzy pilnie brali udział w pracy uczelni w ciągu roku. Dyplom otrzymała także Maria Simanowicz, kierowniczka Klubu Seniorów „Złoty Wiek” w Rudominie.

Przy kawie i różnych pysznościach seniorzy wspólnie śpiewali kolędy, rozmawiali, dzielili się przepisami świątecznych dań i miło spędzali czas.

Na zakończenie spotkania seniorzy z Rudomina zaśpiewali swoją tradycyjną piosenkę „O, jak przyjemnie było razem nam z Wami być”, dziękując za zaproszenie na spotkanie i wspólne kolędowanie.

Inf. i fot. **Centrum Kultury w Rudominie**



Noworoczna zabawa w Centrum Kultury w Kowalczukach

## Spotkanie przy choince



**Boże Narodzenie oraz Nowy Rok to jedne z najbardziej wyczekiwanych świąt przez wszystkich. Szczególnie dzieci z niecierpliwością czekają na ten wyjątkowy czas. W okresie Bożego Narodzenia organizowane są dla nich spotkania ze św. Mikołajem, przedstawienia teatralne, koncerty oraz inne wesołe zabawy.**

W Centrum Kultury w Kowalczukach – filii Centrum Kultury w Rudominie – odbyła się tradycyjna noworoczna zabawa dla dzieci pod nazwą „Spotkanie przy choince”. Tego dnia na spotkanie z dziećmi przybyli dwa wesołe elfy, które porwały wszystkich

do wspólnej zabawy. Dzieci tańczyły w rytm skocznej muzyki, brały udział w różnych grach ruchowych i wykonywały inne ciekawe zadania.

Najbardziej oczekiwanym gościem był jednak św. Mikołaj. Jego przybycie sprawiło dzieciom ogromną radość, co można było zauważyć po szerokich uśmiechach na ich twarzach. Dzieci chętnie prezentowały swoje talenty przed dobrodusznym staruszkiem – recytowały wiersze w różnych językach i śpiewały piosenki. Uradowany Mikołaj obdarował każde dziecko słodkimi prezentami.

Podczas zabawy, a także po jej zakończeniu, na twarzach dzieci i ich rodziców malowało się zadowolenie.

To wyraźny znak, że zabawa była bardzo udana. Dzieci miały okazję przeżyć wiele atrakcji i pozytywnych emocji. Noworoczna zabawa na długo pozostanie w ich pamięci. Organizatorem noworocznej zabawy dla dzieci było Centrum Kultury w Kowalczukach – filia Centrum Kultury w Rudominie. Organizatorzy składają serdeczne podziękowania Centrum Kultury w Rudominie, na czele z Wioletą Cereszką, za przekazanie słodkich prezentów dla dzieci, a także Dariuszowi Taraszkiewiczowi za pomoc w zorganizowaniu i tego wyjątkowego święta.

Inf. i fot. **Centrum Kultury w Rudominie**

## WIEŚCI z Wileńszczyzny

### Św. Mikołaj w Mostach



27 grudnia do ośrodka kultury zawitał św. Mikołaj. Spotkał się tam z dziećmi, rodzicami, dziadkami i babci. Bawił się z dziećmi i obdarzył ich słodyczami. Dzieci nie ukrywały swej radości ze spotkania z św. Mikołajem.

### Gdzie oddać choinki?

W Trokach rozebrane choinki do 12 stycznia można zostawić w kontenerze przy ul. Traku 2C i Vytauto 60 (za sklepem IKI). W Landwarowie choinki będą zbierane od 10 do 20 stycznia na placu przy ul. Pakalnės 44 (przy garażach) i podwórzu przy ul. Klevų 611.

### Imprezy w rejonie trockim

10 stycznia w bibliotece publicznej w Trokach o godz. 10.00 odbędzie się impreza dla dzieci pt. „Moja pierwsza książeczka”, a 11 stycznia w tejże bibliotece o godz. 13.00 – poobiedniak historyczny „Nic droższego nad wolność”.

12 stycznia w ośrodku kultury w Duszmanach o godz. 13.00 teatr z Bijun zaprezentuje spektakl „A gdzie trzeci?”. 12 stycznia przy Centrum Kultury w Landwarowie o godz. 18.00 odbędzie się wieczór wspomnień z okazji 13 stycznia – Dnia Obrońców Wolności Litwy.

13 stycznia w kościele Zwiastowania NMP w Landwarowie o godz. 12.00 będzie celebrowana Msza św. w intencji Obrońców Wolności Litwy. W tym dniu w galerii sztuki w Hanuszyszkach o godz. 12.00 odbędzie się przegląd filmów poświęconych walce o wolność. Nie zabraknie wspomnień świadków tragicznych wydarzeń z 13 stycznia 1991 r. O godz. 16.00 będzie sprawowana Msza św. w kościele hanuszyskim pw. św. Apostołów Filipa i Jakuba. Też 13 stycznia w bibliotece w Starych Trokach o godz. 12.00 zostaną zorganizowane zajęcia edukacyjne „Wspominamy...”

### Wystawa, romanse i film animacyjny w Szyrwintach

13 stycznia w Centrum Kultury w Szyrwintach o godz. 18.00 odbędzie się uroczyste otwarcie wystawy fotograficznej Biruty Vijeikienė.

18 stycznia w Centrum Kultury w Szyrwintach o godz. 16.00 odbędzie się wieczór romanse „Cicho płynie księżyc nad rzeką”. Wystąpią zespoły folklorystyczne „Rags” z Poswola, „Pyniava” z Wiłkomierza i „Raskila” z Poniewieża oraz lokalna kapela „Noragas”. Impreza jest płatna, cena biletu – 5 euro.

23 stycznia też w Centrum Kultury o godz. 19.00 odbędzie się pokaz polskiego filmu animacyjnego „Smok Diplodok” w reżyserii Wojtki Wawszczyka. Jest to pełnometrażowy film animacyjny ze scenami aktorskimi, inspirowany komiksami Tadeusza Baranowskiego „Podróż smokiem Diplodokiem” i „Antresolka profesorka Nerwosolka”. Smok Diplodok, znudzony życiem na rodzinnym bagnie wyrusza na przygodę, gdy tajemnicza mgła zagraża jego światu... Cena biletu – 5 euro.

### Smutna statystyka

Wydział prawa, personelu i metrykacji cywilnej Administracji Samorządu Rejonu Szyrwintkiego za grudzień 2014 r. zarejestrował 5 urodzeń. Urodziło się 3 chłopczyków o imieniu Leonas, Rytis, Tajus i 2 dziewczynki: Radvilė i Sofija. 3 pary rozwiódły się. Zmarło 20 osób.

### „Reemigranci 2” w Święcianach

9 stycznia Centrum Kultury w Święcianach o godz. 18.00 odbędzie się pokaz litewskiej komedii „Reemigranci 2” w reżyserii Kęstutisa Gudavičiausa. Cena biletu – 7 euro.

Jan Lewicki

## Magdeburg, Mediolan, Southport



Beztroskie spędzenie Sylwestra w którymś z większych miast Europy Zachodniej staje się coraz bardziej problematyczne. Albo – nazywając rzeczy po imieniu – coraz bardziej niebezpieczne. „Biedni ludzie”, których rządzący na Zachodzie lewicowe elity wpuścili do swych miast i domów, szczególnie upodobał sobie okres świąt „wolnych dni zimowych”, jak nowocześnie na Zachodzie nazywają Boże Narodzenie, aby terroryzować autochtonów.

Terroryzują jak Stary Kontynent długi i szeroki na różne sposoby. Mają zresztą na to przyzwolenie w ich prawie religijnym, które zakłada, że na terenie niewiernych nie jest grzechem kłamanie, przemoc, wykorzystywanie kobiet, bo jest to teren do podboju dla jedynie słusznej religii Allacha.

Niemal nową świecką tradycją Europy Zachodniej stało się przeżywanie ataków terrorystycznych na jarmarkach bożonarodzeniowych. Po najkrwawszym sprzed kilkunastu lat w Berlinie (w którym zginął m. in. dzielny Polak, kierowca Tiru) bardzo zaostrzono środki bezpieczeństwa. Jarmarki teraz są na ogół otaczane betonowymi kłocami, policją oraz antyterrorystami. Nic to nie pomogło jednak w Magdeburgu, gdzie emigrant z Arabii Saudyjskiej Taleb Abdul Dżewad wynajął solidnego niemieckiego Mercedesa (marki wozu nie jestem pewien), rozpędził go na maksa i potem z impetem wjechał w tłum świętujących na jarmarku Niemców. Zginęło 7 osób, 200 zostało rannych. Czterdziestu z tych ostatnich musi się obawiać o swe zdrowie i życie. Policja ujęła sprawcę sprawnie i natychmiast nałożyła blokadę informacyjną na temat drażliwy w takich przypadkach, czyli pochodzenie zabójcy-terrorysty oraz jego motyw zbrodni. Zdjęła blokadę po tym, gdy na szczęście się okazało, że Saudyjczyk nie jest islamistą, tylko wręcz przeciwnie – dystansuje się od islamu. Ba, zdaniem policji, popiera nawet skrajną niemiecką prawicę w wydaniu partii AFD (Alternatywy dla Niemiec). Uff, co za ulga. Przynajmniej wątek terroryzmu islamistycznego odpadł, którego elity zachodnie obawiają się jak diabła święconej wody. Był zamachowiec ekstremistą, ale na gruncie – by tak powiedzieć – miejscowym, niemieckim. Motywował swój atak bowiem rzekomą dyskryminacją rasową, jaką miał zaznawać ze strony niemieckich urzędów. Dyskryminowali go rasowo urzędnicy, bo nie chcieli mu pokryć kosztów utrzymania, nie

kwapili się też uznać wyników jego „specjalistycznego szkolenia medycznego”, za co Saudyjczyk groził swym krzywdzicielom zemstą. Odsiedział nawet 90 dni w areszcie za naruszenie porządku publicznego, ale Polizei i tak nie uznała go za osobę stwarzającą zagrożenie. Nie głosił przecież niebezpiecznych poglądów czy ideologii, tylko poprawne politycznie teorie na temat wszechobejmującej Niemcy dyskryminacji rasowej migrantów. Słowem poprawność polityczna każała niemieckiej policji lekceważyć agresywne zachowania migranta, za co życiem przypłaciło m. in. 9-letnie dziecko z Magdeburga.

O mentalności lewicowych polityków w tym temacie wiele mówi postawa nowego brytyjskiego premiera z partii laburzystów Keira Starmera, który dzięki swym skrajnym poglądom już zasłużył na miano europejskiego Trudeau. Ostatnio brytyjski Trudeau to potwierdził, gdy komentował problemy Anglii z nielegalną migracją. W lipcu 2024 roku Wielką Brytanię wstrząsnął niebywały pod względem brutalności akt terroryzmu ze strony mieszkającego na Wyspach Rwandyjczyka. W mieście Southport zasztytował on trzy małe dziewczynki, a kilkanaście zranił. Z ręki nożownika zginęły Elsie Dot Stancombe, Alice Dasilva Aguiar oraz Bebe King. Nawet wytrenowanych w poprawności politycznej do perfekcji Brytyjczyków barbarzyństwo Rwandyjczyka na tyle wstrząsnęło, że w wielu miejscach kraju doszło do zamieszek i ataków na migrantów. Ci zresztą odpowiedzieli tym samym w stosunku do tubylców. Kraj stanął na krawędzi wojny domowej. Teraz wspomniany premier Starmer w pół roku po wydarzeniu odniósł się do sytuacji wynikającej z zagrożeń terrorystycznych ze strony islamskich migrantów. Odniósł się na jednej z platform internetowych w ten sposób, że za problem i prawdziwe zagrożenie dla kraju uznał... islamofobię. Na co zareagował ostro i bez owijania w bawełnę najbogatszy człowiek świata Elon Musk. „Więzienie dla Starmera”, napisał bez ogródek na platformie „X” pod skanem absurdałnej wypowiedzi angielskiego premiera. Zdaniem Muska, sytuacja jest na tyle poważna, że zasługuje właśnie na taki komentarz. Brytyjski premier bowiem, odwracając kota ogonem, bagatelizuje islamistyczny terroryzm i zagrożenia, jakie on stwarza dla byłego imperium. Brytyjczycy nie dość, że są terroryzowani we własnym kraju przez muzułmańskich migrantów, to jeszcze głowa ich rządu zastrasza ich surowymi karami za... samoobronę. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że lewicowe elity, które ściągnęły niebezpieczeństwo na swe kraje, teraz znalazły się niejako w sytuacji bez wyjścia. Takie kraje jak właśnie Anglia, Francja czy Niemcy nie kontrolują już bowiem swego terytorium w pełni. Stały się zakładnikami utopijnej polityki elit, jakie głosił ubogacającą korzyść dla swych krajów ze strony migrantów z

innych kontynentów. Mieli oni ubogacić miejscowych i swą egzotyczną kulturą, i też ciężką pracą swych rąk. Mieli zwiększać dobrobyt gnuśnych i starzejących się społeczeństw objętych marazmem ideologicznych pomyślników, a tymczasem sieją zamęt, strach, chaos i śmierć.

Sześcioro studentów z Belgii z Uniwersytetu w Liege ostatnią Noc Sylwestrową dosłownie na własnej skórze (ciele) odczuli, gdy chcieli ją spędzić wesoło i beztrosko w Mediolanie na placu katedralnym. Czterech studentek i dwóch ich kolegów na Sylwestra wybrało się do Mediolanu, bowiem miasto słynie z tego, że na jej centralnym placu del Duomo tradycyjnie od 700 już lat odbywały się huczne zabawy z okazji największych dorocznych świąt. Słowo „odbywały się” jest tutaj słowem właściwym. Czas przeszły dokonany dobrze opisuje dzisiejszy stan rzeczy. Dziś już bowiem święta na del Duomo nie widać bowiem dosadnie, że na placu nie było praktycznie Włochów. Były tłumy migrantów, którzy z dziką euforią świętowali nie swoje święto, powiewając chorągiewkami swych państw macierzystych - Iraku, Pakistanu, Emiratów Arabskich. Słyszały się też bluzgi, którymi migranci radośnie witali tubylców. „Pieprzyć Włochy”, „gówniana policja” i podobne „ubogacające” kulturowo gospodarzy okrzyki. Belgijscy studenci mieli dużo szczęścia, że wyszli cało z imprezy, na którą beztrosko się udali. Jedną ze studentek Sudinto Lamuese wspomina ze zgrozą, że w pewnym momencie cała grupa została osaczona przez rozbewznięty tłum. Jedni trzymali nas za ręce, inni „dotykali nas pod ubraniami”, wyznaje koszmarny sylwestrowej nocy w Mediolanie Belgijka. Na publicznym placu wszyscy padli ofiarą napaści fizycznej i seksualnej. „Uratował mnie Włoch, jednocześnie ratując swoją żonę, która również była molestowana. Gdyby nie on, nie wiem, co by się ze mną stało. A młodzi ludzie obrażali Włochów i turystów. Policjantka płakała w naszej obecności mówiąc, że jest bezradna wobec tej sytuacji”, mówiła post factum uratowana z opresji studentka.

Elon Musk w sposób dosadny komentując to, co każdy widzi w Europie, stał się bardzo szybko śmiertelnym wrogiem eurokratów. Uważają go za zagrożenie nie mniejsze niż te, które stwarza Putin. A może jeszcze większe, bo zagraża ich niepodzielnej od dekad władzy. Gdy ją przed dekadami obejmowały, nikt nawet wyobrazić sobie nie mógł, ku czemu przywiodą Europę ich rządy. Ich opakowana w kolorowe, niczym słodkie cukierki, etykiety ideologia, zatruta umysły wielu. Miała być awangarda i nowoczesność, różnorodność i wielokulturowość, a jest Magdeburg, Mediolan i Southport. I nie ekscentryczny miliarder ponosi za to winę...

**Tadeusz Andrzejewski,**  
radny rejonu wileńskiego

## TYDZIEŃ NA LITWIE

### Rejestracja kartek SIM jako zabezpieczenie przed oszustami

Jak poinformował Urząd Regulacji Łączności w ubiegłym roku oszuści próbowali wyłudzić od mieszkańców kraju ponad 24 mln euro. W pierwszym kwartale suma prób oszustw wynosiła 6,9 mln euro, w II kwartale wzrosła do 8,3 mln euro, a w III kwartale osiągnęła pułap 8,9 mln euro. Eksperci zauważają, że rozwój technologii komunikacyjnych pozwolił przestępcom na wykorzystywanie anonimowych numerów do realizowania przestępczych działań. Aby powstrzymać i ukrócić ten niebezpieczny precedens od początku 2025 roku na Litwie obowiązuje wymóg rejestracji nowych przedpłaconych kart SIM. Zgodnie z wprowadzonymi przepisami każda nowa przedpłacona karta SIM na Litwie musi zostać zarejestrowana przed aktywacją. Użytkownicy są zobowiązani do podania swoich danych osobowych, takich jak imię, nazwisko, numer identyfikacyjny, adres, a także informacje z dokumentu tożsamości.



### Druga partia pigułek jodu potasu ma być rozdana mieszkańcom



Litwa zakupiła prawie 5 milionów nowych tabletek jodu potasu. Zostaną one rozdzielone dla mieszkańców 17 samorządów położonych w promieniu 100 km od elektrowni atomowej w Ostrowcu, za pośrednictwem aptek i samorządów. Jest to już druga partia pigułek, za którą

zapłacono 0,5 mln euro. Pierwsza partia została rozdysponowana w 2020 roku. Jak tłumaczyli przedstawiciele Ministerstwa Ochrony Zdrowia, ponowne rozdawnictwo tabletek z jodkiem potasu zainicjowano z powodu kończącego się terminu ważności leków z poprzedniej partii. Mieszkańcom do odebrania leków nie będzie potrzebna recepta, a wraz z pigułkami ludzie otrzymają ulotkę z instrukcją użycia. Okres ważności nowo zakupionych pigułek wynosi siedem lat.

### Mniej ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych

W minionym roku zarejestrowano 2867 wypadków drogowych, w których zginęły 123 osoby, a 3237 zostało rannych. Mimo tego, że liczba wypadków jest nadal duża, to cieszy fakt, że o jedną piątą, czyli o 23 proc. – w porównaniu z rokiem 2023 – zmniejszyła się liczba ofiar



śmiertelnych. W 2023 roku na drogach krajowych odnotowano niemal identyczną liczbę wypadków, jednak zginęło wówczas 160 osób. Nieznacznie zmniejszyła się także liczba rannych – z 3256 do 3237. Niepokoi natomiast liczba pieszych ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych, która pozostaje na podobnym poziomie – w 2024 roku zginęło 33 pieszych, a w 2023 roku – 34. W 2024 roku na regulowanych i nieregulowanych przejściach dla pieszych nie zginął żaden pieszy w Kłajpedzie. W Szawlach i Poniewieżu odnotowano po jednej ofierze śmiertelnej, w Wilnie – dwie.

### Eksplzja w bloku mieszkalnym w dzielnicy Nowy Świat

Jedna osoba została ranna w wyniku eksplozji, do jakiej doszło w ubiegły piątek (3 stycznia) w pięciopiętrowym bloku mieszkalnym przy ul. Dzūkų w wileńskiej dzielnicy Nowy Świat (Naujininkai). Prawdopodobnie przyczyną wybuchu był wyciek gazu w jednym z mieszkań. Potężna eksplozja, do której doszło w godzinach porannych, spowodowała poważne uszkodzenia budynku m.in. gwałcenie się płyty dachowej budynku. Policja wszczęła dochodzenie w sprawie uszkodzenia mienia w sposób ogólnie niebezpieczny, a 32-letni właściciel mieszkania, w którym doszło do wybuchu, prawdopodobnie był pod wpływem alkoholu i został ranny. Po wypisaniu ze szpitala zostanie przesłuchany przez funkcjonariuszy policji.



Rok Miasta Królewskiego z okazji jubileuszu Tysiąclecia Korony Polskiej

## Ważny rok dla Kalisza

**Z okazji uchwalonego przez Sejm Roku Milenium Koronacji Dwóch Pierwszych Królów w Gnieźnie, 2025 rok będzie obchodzony w Kaliszu jako Rok Miasta Królewskiego – powiedział prezydent miasta Krystian Kinastowski.**

Jak dodał, to będzie bardzo ważny rok dla Kalisza, ponieważ miasto odegrało ważną rolę państwowotwórczą. „Zaakcentowanie tego faktu, w okresie przeżywania w naszym kraju jubileuszu Tysiąclecia Korony Polskiej, ma dla miasta znaczenie fundamentalne. Wynika to zarówno z potrzeby ukazania dziejowej roli Kalisza oraz uznania jego historycznego miejsca i rangi” – powiedział.

Zdaniem kaliskich historyków, archeologów i regionalistów, na których powołał się prezydent – nie ulega wątpliwości, że Kalisz w okresie pierwszych koronowanych władców: Bolesława Chrobrego i Mieszka II Lamberta był jednym z filarów, na których opierała się władza ówczesnych królów i tworzyło się państwo. Z tej okazji w Kaliszu w ciągu najbliższych dni zostanie powołany komitet organizacyjny, którego zadaniem będzie zaplanowanie wydarzeń mających przypo-

mnąć historię najstarszego miasta w Polsce.

„W okresie panowania Bolesława Chrobrego, którego 1000-letni jubileusz koronacji w 1025 roku

rezerwatu archeologicznego na Zawodziu oraz w jego otoczeniu” – powiedział Kinastowski.

Jedną z najcenniejszych pamiątek czasów wczesnego chrze-

Wśród bogatego zbioru monetarnego znajduje się denar Bolesława Chrobrego, uważany za pierwszą polską monetę. Przypuszcza się, że za czasów tego władcy, utwo-



świętować będziemy w Polsce w 2025 roku, Kalisz był ważnym ośrodkiem rodzącej się państwowości wczesnopiastowskiej. Świadczą o tym liczne znaleziska na terenie

ścisła jest znaleziony w Kaliszu krzyż drewniany okuty ornamentową, pozłacaną blachą miedzianą, który był prawdopodobnie elementem budowli drewnianej kościoła.

rzono kasztelanii kaliską. Zdaniem historyków, o wysokiej randze ówczesnego Kalisza świadczą ślady po mennicy z czasów Bolesława Krzywoustego.

W Kaliszu zostali pochowani książę Mieszko III Stary i jego syn Mieszko Mieszkowic. W 1264 roku Bolesław Pobożny wydał „Statut kaliski”, normujący prawne położenie ludności żydowskiej w Wielkopolsce. W 1334 r. potwierdził go Kazimierz Wielki i jednocześnie rozszerzył zasięg jego obowiązywania na obszar całego ówczesnego Królestwa Polskiego. Po śmierci Przemysła II, Kalisz znalazł się pod panowaniem Władysława Łokietka, który wyznaczył miasto na stolicę ziemi kaliskiej i gnieźnieńskiej, zwanej od XV wieku województwem kaliskim.

Szczególną opieką miał otaczać Kalisz Kazimierz Wielki. Za jego panowania zostały wybudowane mury miejskie oraz rozbudowano przylegający do nich zamek. Kalisz intensywnie się rozwijał także za czasów Jagiellonów. Władysław Jagiełło nadał mu szereg przywilejów i ulg gospodarczych, które późniejsi władcy potwierdzali i rozszerzali. Piętnastowieczny Kalisz był ważnym ośrodkiem politycznym.

Czasy Kalisza jako Miasta Królewskiego zakończył wielki pożar miasta w 1792 r. oraz II rozbiór Polski z 1793 r.

## Prawda o zbrodni – fundamentem wolnej Polski

Dokończenie ze s. 1  
Sowiecka napaść na Polskę była realizacją układu podpisanego w Moskwie 23 sierpnia 1939 r. przez ministra spraw zagranicznych III Rzeszy Joachima von Ribbentropa oraz ludowego komisarza spraw zagranicznych Związku Radzieckiego Władysława Mołotowa, pełniącego także funkcję przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych.

Po napaści ZSRS na Polskę aresztowano ponad 200 tys. Polaków – oficerów, policjantów, ziemian, prawników uznanych przez władze sowieckie za „wrogów ludu”. Wszystkim obywatelom II RP przymusowo narzucono sowieckie obywatelstwo. Masowe wywózki na Syberię objęły ok. 1 mln 350 tys. osób.

Związek Sowiecki, uczestnicząc wspólnie z III Rzeszą w rozbiórce Polski, zajął w 1939 r. obszar o powierzchni ponad 190 tys. km kw. z ludnością liczącą ok. 13 mln osób. Wśród nich było około pięć milionów Polaków, pozostali to Ukraińcy, Białorusini i Żydzi.

Wiosną 1940 r. radzieckie NKWD zamordowało blisko 22 tys. obywateli polskich, w tym 14,5 tys. jeńców wojennych – oficerów służby czynnej i rezerwy, policjantów, funkcjonariuszy straży granicznej, KOP, straży więziennej – z obozów w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz 7,3 tys. więźniów aresztowanych w okupowanej przez ZSRR wschodniej części Polski. Jeńców z obozu kozielskiego

rozstrzelano w Katyniu, który stał się najbardziej znanym symbolem zbrodni, jeńców ze Starobielska – w Charkowie, zaś policjantów z Ostaszkowa – w Kalininie (ob. Twer, pochowani w Miednoje). Egzekucje więźniów przeprowadzano także w więzieniach NKWD w Mińsku, Kijowie, Charkowie, Chersoniu oraz innych miejscach na terenie

w więzieniu NKWD w Kalininie (ob. Twer). Ciała zabitych przewożono do Miednoje. 3435 polskich więźniów aresztowanych i zamordowanych przez NKWD w 1940 r. na terenie obecnej Ukrainy. Ich szczątki znajdują się na Polskim Cmentarzu Wojennym w Kijowie-Bykowni.

Zbrodnia katyńska została ujawniona 13 kwietnia 1943 r.

dze opublikowały tzw. raport komisji Nikołaja Burdenki, która „wyjaśniła”, że sprawcami zbrodni na polskich oficerach byli Niemcy i nastąpiło to jesienią 1941 r. Sowiecka wersja obowiązywała w Polsce w latach 1945-89.

Związek Sowiecki do zbrodni katyńskiej przyznał się 13 kwietnia 1990 r. Tego dnia w komunikacie agencji

w związku z tragedią katyńską, nazywając ją „jedną z cięższych zbrodni stalinizmu”.

Prezydent ZSRS Michaił Gorbaczow przekazał prezydentowi Wojciechowi Jaruzelskiemu kopie listy więźniów skierowanych z obozu jenieckiego w Kozielsku do Smoleńska oraz z obozu w Ostaszkowie do Kalinina, a także wykaz akt ewi-



ZSRS. Liczba wszystkich ofiar wśród obywateli polskich, którzy w latach 1939-1941 znaleźli się pod sowiecką okupacją, do dziś nie jest ustalona.

Polscy jeńcy z obozu w Ostaszkowie zostali w 1940 r. rozstrzelani

przez Niemców. Rząd RP zwrócił się z prośbą o wyjaśnienie sprawy do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Zgodnie z sugestiami Brytyjczyków ograniczał jednak publiczną krytykę działań ZSRS. W początkach 1944 r. sowieckie wła-

TASS oficjalnie potwierdzono, że polscy jeńcy wojenni zostali rozstrzelani wiosną 1940 r. przez NKWD. Jako winnych wskazano komisarza NKWD Ławrientija Berię i jego zastępcę Wsiewołoda Mierkułowa. Strona sowiecka wyraziła głębokie ubolewanie

dencyjnych jeńców wywiezionych z obozu NKWD w Starobielsku.

Zwieńczeniem upamiętnienia było otwarcie w 2000 r. cmentarza w Charkowie, Katyniu i Miednoje. W 2012 r. otwarto cmentarz w Bykowni koło Kijowa.



# Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim.

## Sąd: dwujęzyczne tabliczki w rejonie sołecznickim zgodne z prawem

Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że dwujęzyczne tabliczki informacyjne w miejscach, gdzie istnieje potrzeba udzielania informacji zarówno lokalnym mieszkańcom, jak i turystom zza granicy, są zgodne z prawem. Decyzję tę sąd podjął

w środę, po rozpatrzeniu sporu dotyczącego dwujęzycznych tabliczek w rejonie sołecznickim.

**Jerzy**

Państwowa Inspekcja Językowa – twór rodem z Orwella, nijak się ma do czasów współczesnych. Ot lituviski zaścianek.

**Z Sołeczni**

Sąd uchylił decyzję Państwowej Inspekcji Językowej, która zobowiązywała Samorząd Rejonu Sołecznickiego do usunięcia napisów w języku polskim na tabliczkach informacyjnych. Chodziło o ustawiony w centrum Sołeczni, na skrzyżowaniu ulic Mokyklos i Vilniaus, słup z kilkoma dwujęzycznymi tabliczkami (w językach polskim i litewskim), wskazującymi drogę do obiektów ważnych dla społeczeństwa, w tym gości miasta (szpital, dworzec autobusowy, samorząd, ośrodek kultury, gimnazja, park miejski).

**M.**

Działalność Państwowej Inspekcji Językowej już od dawna wywołuje dużo pytań odnośnie jej adekwatności.

Apogeum wariactwa można nazwać czasy zarządzania byłego dyrektora inspekcji – niejakiego Valotki, który swymi działaniami, podobno na to, że świadomie dążył do podżegania do waśni na tle narodowościowym, poniżania obywateli Republiki Litewskiej narodowości polskiej i oczerniania relacji dwustronnych między Litwą a Polską.

**Anotni**

Państwowa Inspekcja Językowa jest totalnie skompromitowana, szczególnie bezzasadnymi, całkowicie bezzasadnymi atakami na polską społeczność.

**Dwujęzyczne tabliczki**

Jakakolwiek interwencja Inspekcji w sprawie tablic z napisami w językach litewskim i polskim przeczy zobowiązaniom, wynikającym z międzynarodowych konwencji przyjętych przez Litwę, w tym w szczególności Traktatowi między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy, sporządzonemu w Wilnie 26 kwietnia 1994 r.



## Noworoczny koncert „Wili”. Blisko 70 lat krzewienia polskości



**W sobotę 28 grudnia Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilia” zaprosił do Domu Polskiego w Wilnie na dwa koncerty noworoczne. Spotkanie z wierną publicznością w ostatnich dniach grudnia, to tradycja, która żyje już prawie czterdzieści lat.**

**wolski**

Wielkie artystyczne wydarzenie, wspaniały występ, prawdziwa uczta duchowa - szczere gratulacje!

**Marek**

Znakomity koncert. Brawo Wilia, brawo ZPL, brawo Wilnianie!

**Beata**

Życzę wszystkim wszystkiego dobrego w nowym roku, a zespołowi hucznego świętowania jubileuszu 70-lecia.

**Stan.**

Polski wkład w dzieje Wilna jest niezaprzeczalny i dorobek zespołu „Wilia” jest jednym z tego potwierdzeń.

**Andrzej**

Lata płyną i tych, którzy przewinęli się przez „Wilię” są dzisiaj już z całą pewnością tysiące osób. Podczas większych uroczystości na scenę wraz z zespołem wychodzą seniorzy, osoby, które niegdyś również śpiewały, grały i tańczyły w zespole. Dzieci, młodzież, dorośli i osoby starsze – wszyscy razem tworzą barwny korowód, który od dziesięcioleci cieszy publiczność w różnych zakątkach Litwy, Polski i Europy. Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilia” został założony w Wilnie w marcu 1955 roku i już

wiosną skończy 70 lat! Serdeczne gratulacje!

**Bożena**

Wielu „wiliowców” to również aktywni członkowie ZPL – sztandarowej polskiej organizacji na Litwie. Przed kilku laty, w związku z jubileuszem 65-lecia zespołu, europoseł Waldemar Tomaszewski zaprosił 20-osobową grupę zespolaków na wycieczkę do Parlamentu Europejskiego w Strasburgu. To zrozumiałe wyróżnienie, bo „Wilia” prowadzi wieloletnią działalność artystyczną na rzecz krzewienia kultury polskiej, zainteresowanie licznych widzów muzyką i kulturą ludową, odkrywając przed nimi bogactwo rodzimych tradycji i zachwycając pięknem, które w sobie gromadzi polski folklor.

## Janina Lisiewicz: minął rok...

**Czy możemy o nim powiedzieć tak, jak w popularnej piosence: „to był rok, dobry rok. Z żalem dziś żegnam go”? Cóż, z pewnością dla każdego z nas był on inny: jednym szło jak z płatką, więc żegnali go w szampańskim humorze na sylwestrowej zabawie, dla innych – był to kolejny szeregowy rok przybliżający do kresu życiowej wędrówki. Tak było i tak będzie – samo życie.**

**Janusz**

Dla nas najważniejsze z politycznego punktu widzenia były wybory sejmowe i europejskie, w których nasza partia AWPL-ZChR pod nieukrywaniem, polskim sztandarem odniosła zwycięstwo, dzięki czemu mamy troje posłów w sejmie Litwy oraz naszego posła w Brukseli wybranego już na czwartą kadencję. Dlatego nasz głos i nasze postulaty będą słyszalne i artykułowane

zarówno tu w kraju jak i na arenie międzynarodowej.

**r.w.**

Najważniejsza lekcja z minionego roku jest taka, że nasz los w naszych rękach. Każdy sukces cieszy, zarów-



no ten w wyborach, jak i przywrócenie egzaminu z języka polskiego na maturze czy decyzja sądu o legalności dwujęzycznych litewsko-polskich tablic informacyjnych. A na nowy rok życzę wszystkim dużo zdrowia, energii do podejmowania wyzwań oraz oczywiście sukcesów

w różnych dziedzinach aktywności.

**Jerzy**

Potrójne wybory zdominowały miniony rok na Litwie. Ważne, że my Polacy znowu zanotowaliśmy bardzo dobre, zwycięskie wyniki, pomimo tylu trudności i ataków z różnych stron.

**Anna**

Oby nowy rok przyniósł wiele dobra i radości w naszym życiu.

**Ewa Warszawa**

Wszystkim drogim Wilniukom życzę wielu sukcesów w nowym 2025 roku i nieustannej opieki Matki Bożej Miłosierdzia Ostrobramskiej!

**wileński**

Nowa koalicja z udziałem Świtu Niemna od początku budzi kontrowersje. Nie wiadomo jak długo ten układ się utrzyma. Nie wiadomo czy krajowi wyjdzie na dobre. Wiadomo za to, że na pewno będzie dużo się działo w litewskiej polityce.

**Nadszedł czas, byś opowiedział  
światu swoją historię!**

**Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia?  
Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat  
i prześlij na adres info@L24.lt,  
a my je opublikujemy.**

**Wśród autorów najciekawszych tekstów  
rozlosujemy atrakcyjne nagrody!  
Świat czeka na twoją historię!**

**www.L24.lt info@L24.lt**



Flaga Wileńszczyzny

## HYMN WILEŃSZCZYZNY

## Wileńszczyzny drogi kraj

Słowa i muzyka  
Jana Gabriela Mincewicza

Gdzie nad Wilią drżą kaczeńce,  
Zapatrzone w modrą gładź,  
Świętojańskie płyną wieńce  
By dziewczętom szczęście dać.

Refren: Ukochana moja ziemio,  
Wileńszczyzny drogi kraj.  
Na nic Ciebie nie zamienię,  
Z Tobą żyć i umrzeć daj.

W Ostrej Bramie dnia każdego,  
Woła wiernych dzwonów spiż.  
A Trzy Krzyże Wiwulskiego,  
Jak drogowskaz wiodą wzwyż.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Rozrzucone ojców kości,  
Pośród jarów, pośród gór,  
Co broniły tu polskości,  
Dając dla nas piękny wzór.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Szanowni Czytelnicy!  
Drodzy Mieszkańcy Wileńszczyzny!



Wileńszczyzna to szczególna i wyjątkowa ziemia, to dziedzictwo naszych przodków i spuścizna wielu pokoleń. Od wieków Wileńszczyzna to kraj wielonarodowościowy, gdzie obok siebie mieszkają Polacy i Białorusini, Rosjanie i Litwini, Żydzi i Tatarzy. Większość mieszkańców Wileńszczyzny, mimo tragicznych zawirowań historii XX wieku, nadal stanowią Polacy.

Każda wspólnota, aby mogła istnieć i rozwijać się, potrzebuje również symboli wokół których się jednoczy, na których może oprzeć swoją tożsamość. Dlatego na winiecie naszego Tygodnika widnieje jeden z herbów, ujmujących nasz symbol chrześcijański Trzech Krzyży górujących nad Wilnem oraz św. Michała Archanioła, zwalczającego zło i szatana. Symbol ten zaproponowano na początku lat dziewięćdziesiątych jako herb rejonu wileńskiego. Mając na uwadze fakt, że nasz Tygodnik jest medialnym głosem mieszkańców całej Wileńszczyzny, powstał symbol, który widnieje na pierwszej oraz innych stronach gazety, i który jest już szeroko używany podczas licznych uroczystości na Wileńszczyźnie. Symbol kojarzący się z naszą małą Ojczyzną, który stał się znakiem rozpoznawczym regionu.

Flaga Wileńszczyzny nawiązuje do barw narodowych, historii Ziemi Wileńskiej i jej rycerskich tradycji. Jest to biało-czerwona szachownica, na której widnieje Pogoń, będąca w czasach przedwojennych częścią herbu województwa wileńskiego. Flaga Wileńszczyzny jest pomostem łączącym naszą piękną przeszłość z naszymi teraźniejszymi losami. Jest elementem, który nas jednoczy i pomaga budować poczucie wspólnoty opartej na hasle „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

## KALENDARIUM HISTORYCZNE WILEŃSZCZYZNY: 9-15 stycznia 2025 r.

9 stycznia 1942 r. urodziła się Jadwiga Podmostko, znana dziennikarka, wydawczyni „Kalendarza Rodziny Wileńskiej”. Pracowała w „Czerwonym Sztandarze”, „Kurierze Wileńskim”, „Przyjaźni”. Zmarła 27 stycznia 2022 r.

10 stycznia 1919 r. zmarł w Wilnie Antoni Wiwulski, architekt, rzeźbiarz, autor Pomnika Grunwaldzkiego w Krakowie i Trzech Krzyży w Wilnie.

10 stycznia 2000 r. zmarła Irena Rymowicz, reżyserka i kierowniczką Polskiego Teatru w Wilnie.

11 stycznia 1582 r. biskup wileński Jerzy Radziwiłł założył w Wilnie Seminarium Duchowne, które działało do likwidacji przez sowietów w 1945 r.

11 stycznia 1940 r. zmarł Michał Siedlecki, zoolog, profesor i rektor USB.

11 stycznia 1910 r. urodziła się Helena Kuźmowa, znana nauczycielka na Wileńszczyźnie, autorka i współautorka podręczników dla szkół polskich.

12 stycznia 1888 r. zmarł Józef Czechowicz, jeden z pierwszych fotografów w Wilnie.

13 stycznia 1992 r. w Wilnie została podpisana polsko-litewska Deklaracja o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy.

14 stycznia 1945 r. w Wilnie urodziła się Barbara Podmiotka, dziennikarka i prezenterka radiowa, znawczyni i propagatorka muzyki filmowej.

15 stycznia 1876 r. w Żuławie urodził się Jan Piłsudski, prawnik, polityk, minister skarbu.

15 stycznia 1920 r. w Wilnie urodził się Fabian Kiebic, aktor. Grał m.in. w filmach „Egzamin”, „Śmierć prezydenta”, „Zmowa”, „Akwarele”.

15 stycznia 2005 r. w Ejszyszkach odbyło się uroczyste otwarcie Domu Polskiego.

15 stycznia 2011 r. w Solecznikach założono Polski Uniwersytet Trzeciego Wieku.

## Jan Piłsudski – nie tylko brat Marszałka

Jan Piłsudski urodził się 15 stycznia 1876 r. w Wilnie w rodzinie Józefa Wincentego i Marii z Billewiczów, był bratem Adama, Bronisława, Kazimierza, Kacpra i Józefa. Naukę pobierał w I Gimnazjum w Wilnie, a potem przeniósł się do Lipawy, gdzie uzyskał maturę.

Studiował na Uniwersytecie Moskiewskim z którego został usunięty za udział w polskiej organizacji studenckiej. Studiował prawo na uniwersytecie w Kazaniu. W latach 1909–1915 był głównym buchalterem Zarządu Miasta Wilna. W 1912/13 r. uczestniczył z prezydentem Michałem Węstawskim w pozyskaniu w Wielkiej Brytanii obligacyjnej pożyczki miejskiej na budowę wodociągów i kanalizacji w Wilnie. W 1918 r. był członkiem Tymczasowej Komisji Rządzącej w Wilnie, w latach 1919–1920 - urzędnikiem w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie. Od 1920 r. pełnił funkcję sędziego Sądu Okręgowego w Wilnie, następnie sędziego Sądu Apelacyjnego.

W 1922 r. został członkiem Zjednoczenia Państwowego na Kresach.

Następnie został wybrany na posła na Sejm Litwy Środkowej. W latach 1928–1931 był posłem na Sejm z listy BBWR. W marcu 1930 r., po dymisji piątego rządu Kazimierza

strem skarbu w rządzie Aleksandra Prystora, w latach 1932–1937 – wiceprezesem Banku Polskiego. Należał do władz Towarzystwa Rozwoju Ziem Wschodnich. Po agresji ZSRR

na Polskę 17 września 1939 został aresztowany w Wilnie przez NKWD i wywieziony na moskiewską Łubiankę. Uwolniony w wyniku układu Sikorski-Majski latem 1941 r., ewakuował się z ZSRR. Od 1941 r. był na emigracji w Wielkiej Brytanii, gdzie zmarł 21 grudnia 1950 r. w szpitalu polskim w Penley na zawał serca spowodowany miażdżycą. Pochowany został na cmentarzu w Wrexham.

W 2024 r. jego doczesne szczątki zostały sprowadzone do Polski, a następnie pochowane w grobie rodzinnym na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

W 2023 r. Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku wydało książkę o Janie Piłsudskim pt. „Jan Piłsudski (1876-1950). Nie tylko brat Marszałka.” Autor książki Paweł Grata stworzył najpełniejszy jak dotychczas portret Jana Piłsudskiego, uwzględniający różne okresy życia oraz wszystkie płaszczyzny jego aktywności prywatnej i publicznej.



Bartla został desygnowany na funkcję premiera, z której zrezygnował 29 marca, a na jego miejsce został wyznaczony Walery Stawek. W latach 1930–1931 pełnił funkcję wicemarszałka Sejmu. Od 27 maja 1931 do 6 września 1932 r. był mini-

Spotkanie opłatkowe w bibliotece Małych Ligojniach

## W ciepłej i przyjaznej atmosferze

**W gościnnych progach sali Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego Filii w Małych Ligojniach odbyło się spotkanie opłatkowe zorganizowane przez bibliotekę lokalną oraz starostwo pogirskie. To wydarzenie zgromadziło osoby starsze z okolicznych wsi, a także dzieci w młodszym wieku szkolnym.**

Spotkanie zostało przygotowane z myślą o osobach starszych, które dzięki tej inicjatywie mają okazję wyjść z domu i spotkać się w bardzo ciepłej, przyjaznej atmosferze w duchu Świąt Bożego Narodzenia. Edward Mackiewicz, pracownik biblioteki, rozpoczął spotkanie od podziękowania za przybycie tym, którzy odpowiedzieli na jego i starostwa zaproszenie, a także złożył świąteczne i noworoczne życzenia, by w radości płynącej z tajemnicy Bożego Narodzenia każdy potrafił odnaleźć sens własnej

drogi. Następnie wszystkich zebranych przywitała starosta gminy pogirskiej Agata Tołoczko, która życzyła zgromadzonym pięknych świąt oraz wszystkiego dobrego w nadchodzącym nowym 2025 roku. Do życzeń przyłączyli się poszczególni zaproszeni goście, wśród nich Józef Makuć, wikariusz parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Trokach, który życzył zebranych błogosławieństwa Bożego na każdy dzień nowego roku. Spędzić czas razem z mieszkańcami i złożyć życzenia przybyli również inni pracownicy starostwa pogirskiego – starsza organizatorka pracy socjalnej Justyna Boguševičienė oraz starsza specjalistka Jelena Bielak.

Następnie, po złożeniu świątecznych i noworocznych życzeń, Teresa Kołtan, kierowniczka mieszanego zespołu wokalnego „Ballada” z Wojdat zaprosiła na wspólny śpiew znanych polskich i litewskich kolęd

i pastorałek. Magiczny klimat świąt towarzyszył nam od pierwszych chwil. Uroczystość rozpoczęła się śpiewem najpiękniejszej polskiej kolędy „Wśród nocnej ciszy”, która przynosi refleksję nad narodzinami Zbawiciela. Jej słowa wprowadziły wszystkich w wyjątkowy, świąteczny nastrój. Uczestnicy spotkania swoim śpiewem przypomnieli nam o cudzie Bożego Narodzenia. Kolęda „Do szopy, hej, pasterze” poruszyła serca wszystkich obecnych, jak i kolęda „Lulajże, Jezuniu”, pełna czułości, opisująca macierzyńskie uczucia wobec Jezusa.

Potem nastąpił czas na radosne spotkanie ze szczodrym św. Mikołajem, w postać którego wcielił się niżej podpisany. Niektórzy zebrani przypomnieli wiersze z lat dziecięcych i z wielkim zapętem deklamowali dla staruszka z siwą brodą, za co byli wynagrodzeni. Każdy uczestnik spotkania otrzymał świąteczne wigilijne paczki, które z ogromnym



sercem przygotowały starostwo oraz biblioteka.

Dla zebranych zapewniono

wspólny wigilijny posiłek oraz słodki poczęstunek, który zgromadził wszystkich przy jednym stole. Ks. Józef Makuć pobłogosławił opłatki, którymi łamali się wszyscy obecni. Na spotkaniu opłatkowym jak zawsze najważniejsze były życzenia i wspólna rozmowa przy stołach, za którymi zasiadły trzy pokolenia mieszkańców.

Dziękujemy wszystkim za obecność oraz za wspólne przeżywanie tego szczególnego czasu. Tym, którzy nie mogli być z nami tego dnia, przesyłamy serdeczne życzenia: szczęścia, pomyślności i nadziei, która się rodzi wraz z przyjściem Dzieciątka Jezus. Mamy nadzieję, że to spotkanie dostarczyło wszystkim zebranim pięknych duchowych wrażeń oraz przybliżyło chrześcijańską tradycję Bożego Narodzenia.

**Edward Mackiewicz,**  
bibliotekarz  
Fot. **Jelena Bielak**



## Koniunkcja Saturna z Księżycem

Dokończenie ze s. 1  
satelita Saturna, Tytan. Udało mi się wykonać ze swego obserwatorium astronomicznego sporo zdjęć tego unikatowego zjawiska. Obserwowałem je przez przenośny teleskop na statywie o średnicy zwierciadła 100 milimetrów, z powiększeniem 40-krotnym. Saturn został zakryty przez tarczę Księżyca z lewej strony, gdzie było popielate światło, czyli ta część Księżyca była nie oświetlona przez promienie słoneczne, co nie przeszkadzało w obserwacji tego zjawiska. Równoległe fotografowałem aparatem ustawionym na statywie. Aby Saturn całkowicie wyłonił się z drugiej strony Księżyca

oświetloną promieniami Słońca, na to musiałem czekać 47 minut. Na parę sekund przegapiłem ten moment, z powodu jasno oświetlonej strony przez promienie Słońca, ale mimo tego udało się wykonać wiele zdjęć. Ten wieczór – na szczęście – był pogodny, bez chmur. Dla mnie to było jak wygrana w loterii pieniężnej, bo w ostatnich dniach niebo było pochmurne, padały przelotne deszcze, a do tego dokuczał porywisty wiatr. Temperatura na dworze wynosiła -7 stopni mrozu, dokuczał zimny przenikający wiatr, wiejący z północnego kierunku.

**Henryk Siewicz**  
Fot. autor



## Czas obdarowywania

Dokończenie ze s. 1  
Wyrazy podziękowania dla zespołu i dyrekcji gimnazjum oraz zgromadzonej publiczności za hojność serc skierowała

dyrektorka i założycielka Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie s. Michaela Rak. „Wam wszystkim mówię „dziękuję” – powiedziała ze wzruszeniem kie-

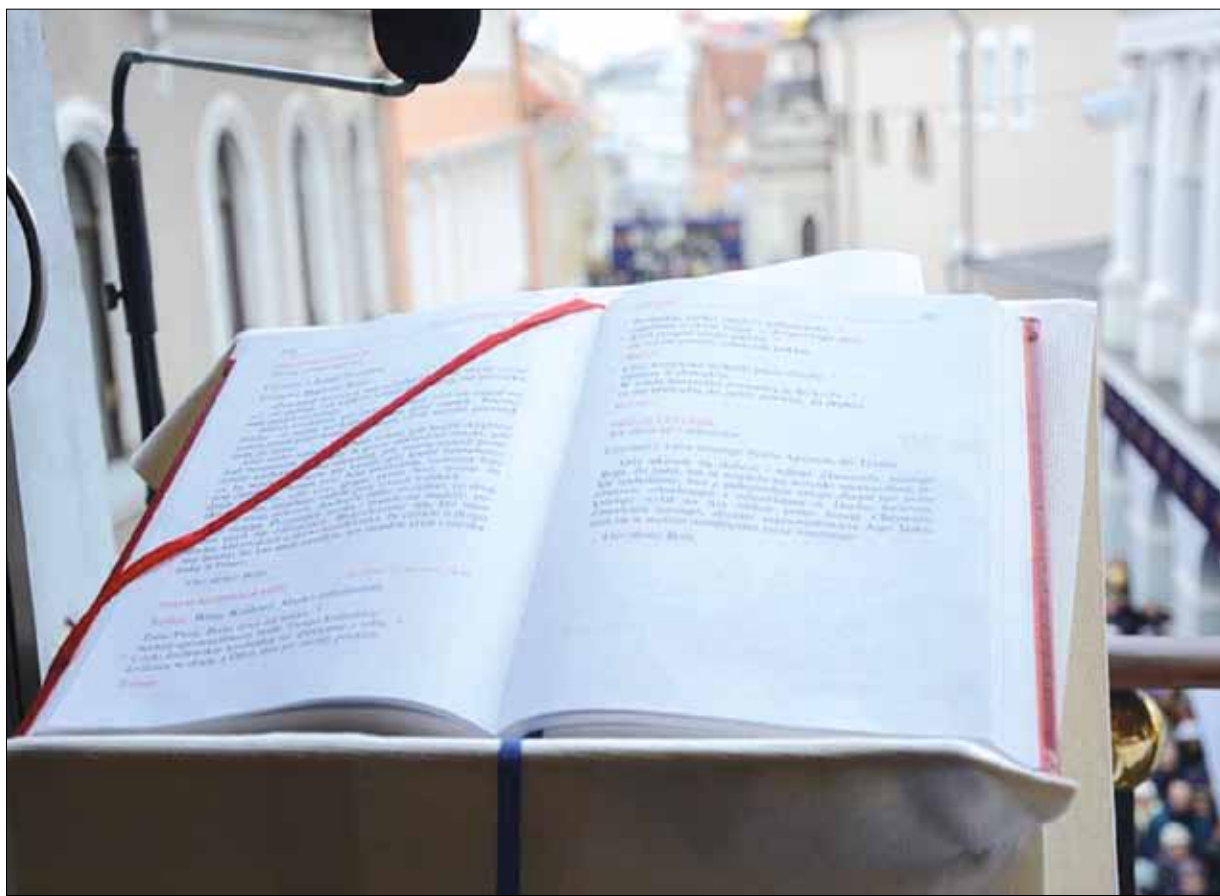
rowniczka hospicjum. – Bóg jest w nas. Idziemy razem do tych, którzy potrzebują Jego miłości. W trakcie koncertu płakałam, bo dziś w hospicjum Pan Bóg na wieczność

przytulił naszego małego pacjenta Justasa. Padły słowa od strony rodziny: „Dobrze, że jesteście”. Czyli przynieśliśmy miłość Boga. Nieśmy więc miłość Boga przez nasze czyny, słowa i talenty. Miłość przemienia świat. Światło miłości niech rozświecila ciemność, a ogień

miłości niech ogrzewa zziębniętych i samotnych. I dzięki Wam w codzienności misyjnej to czynimy – niesiemy światło, niesiemy miłość z pomocą całego personelu. I Wam, kochani darczyńcy, dziękuję, że hospicjum może pełnić swoją misję”.

# Ewangelia na każdy dzień tygodnia

**Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym sześćdziesiątym szóstym wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiennie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzone zostały krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.**



FOT. MARLENA PASZKOWSKA

**Czwartek,  
9 stycznia 2025**

Mk 6, 45-52

**SŁOWA EWANGELII  
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA**

Jezus polecił swoim uczniom, aby wsiedli do łodzi i przeprawili się przed Nim na drugi brzeg, do Betsaidy. On natomiast miał odprawić tłum. Kiedy rozstał się z nimi, poszedł na górę, aby się modlić. Gdy zapadł wieczór, łódź była na środku jeziora, a On sam pozostał na lądzie. Widząc, jak trudzili się przy wiosłowaniu, gdyż wiatr wiał z przeciwnej strony, około czwartej straży nocnej przyszedł do nich po jeziorze i chciał ich minąć. A oni, gdy Go zobaczyli idącego po jeziorze, myśleli, że to zjawą, i zaczęli krzyczeć. Wszyscy Go bowiem widzieli i przestraszyli się. Lecz On zaraz przemówił do nich: „Uspokójcie się! Ja jestem. Nie bójcie się!”. I wszedł do nich do łodzi. Wtedy wiatr się uciszył. A oni byli głęboko przejęci, bo nie rozumieli wydarzenia z chlebami, gdyż ich serca były zatwardiałe.

**„NIE LĘKAJCIE SIĘ!”**

Jedne z najważniejszych słów pontyfikatu św. Jana Pawła II brzmiały: „Nie lękajcie się!”. W ten sposób wypowiedział prawdę, że Jezus jest zawsze z człowiekiem, czuwa nad życiem każdego z nas. Silny, przeciwny wiatr, trud apostołów symbolizuje życie obecne, niestabilność świata widzialnego. Sama łódź natomiast oznacza Kościół zbudowany przez Chrystusa i prowadzony przez apostołów. Jezus, mówiąc do uczniów: „Uspokójcie się! Ja jestem. Nie bójcie się!”, chce ich nauczyć odważnego znoszenia życiowych przeciwności, z ufnością do Boga. Chrystus jest blisko każdego człowieka, szczególnie wtedy, gdy on się trudzi. Nasze życie jest żegluga. Dlatego potrzebujemy obecności Jezusa. Też czasem bardzo się męczymy, wiosłując pod wiatr. Jaka jest moja wiara w obecność Jezusa w moim życiu?

**Panie Jezu, spraw, abym niczego się nie lękał, bo Ty zawsze jesteś blisko.**

**Piątek,  
10 stycznia 2025**

Łk 4, 14-22a

**SŁOWA EWANGELII  
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Potem powrócił Jezus mocą Ducha do Galilei, a wieść o Nim rozeszła się po całej okolicy. On zaś nauczał w ich synagogach, wysławiany przez wszystkich. Przyszedł również do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, znalazł miejsce, gdzie było napisane, Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski Pana. Zwinąwszy księgę, oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Niego utkwione. Począł więc mówić do nich, Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli. A wszyscy przyświadczaali Mu i dziwili się pełnym łaski słowom, które płynęły z ust Jego.

**OPTYKA ŻYCIA I DZIAŁANIA**

Życie chrześcijanina jest ciągłym głoszeniem prawdy o królestwie Bożym. Jest też naznaczone stałym pragnieniem nawrócenia się. Jezus rozpoczyna swoją misję od głoszenia Ewangelii o królestwie. Istotnym elementem tej misji jest wezwanie do nawrócenia. Z kolei główną treść Ewangelii o królestwie stanowi troska o człowieka. Chrystus jest blisko każdego człowieka, szczególnie cierpiącego. Jego Dobra

Nowina jest pochyleniem się nad życiem każdego z nas. Drugi człowiek powinien się znaleźć również w mojej optyce życia i działania. Moje pochylenie się z troską nad innym będzie najpiękniejszym świadectwem tego, że Ewangelia oznacza dla mnie całe życie. Będzie świadectwem tego, że Ewangelia jest bardzo konkretna.

**Panie Jezu, naucz mnie, aby Twoja Dobra Nowina wypełniała całe moje życie, tak abym nie tylko mówił o Ewangelii, ale żył nią.**

**Sobota,  
11 stycznia 2025**

Łk 5, 12-16

**SŁOWA EWANGELII  
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Gdy Jezus przebywał w jednym z miast, zjawił się człowiek cały pokryty trądem. Gdy ujrzał Jezusa, upadł na twarz i prosił Go: Panie, jeśli chcesz, możesz mnie oczyścić. Jezus wyciągnął rękę i dotknął go, mówiąc: Chcę, bądź oczyszczony. I natychmiast trąd z niego ustąpił. A On mu przykazał, żeby nikomu nie mówił: Ale idź, pokaż się kapłanowi i złoż ofiarę za swe oczyszczenie, jak przepisał Mojżesz, na świadectwo dla nich. Lecz tym szerzej rozchodziła się Jego sława, a liczne tłumy zbierały się, aby Go słuchać i znaleźć uzdrowienie ze swych niedomagań. On jednak usuwał się na miejsca pustynne i modlił się.

**PRAGNIENIE BOGA I PRAGNIENIE CZŁOWIEKA**

Jezus schodzi z Góry Błogosławieństw, gdzie wygłosił długą naukę na temat przeżywania relacji z Bogiem na podstawie nowej relacji do Prawa (Mt 5-7). Być może ten trędowny z oddali, z ukrycia słuchał Jego słów, które zrodziły w nim nadzieję na uzdrowienie. Trędowny zwraca się do Jezusa jako do swojego Pana i Boga, uznaje Jego moc i autorytet. Odwołuje się do Jego woli bez jakiegokolwiek nacisku. Jezus staje się mu niesamowicie bliski: wyciąga rękę, dotyka, pragnie jego uzdrowienia i oczyszcza go z trądu. Uzdrawienie jest doświadczeniem bliskości Jezusa, Jego miłości pragnącej dla nas jedynie dobra.

**Jezu, dziś i ja z ufnością oddaję się Twojej woli, Twoim pragnieniom wobec mnie: Panie, jeśli chcesz, możesz...**

**Niedziela,  
12 stycznia 2025  
Chrzest Pański, święto**

Łk 3, 15-16.21-22

**SŁOWA EWANGELII  
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Gdy lud oczekiwał z napięciem i wszyscy snuli domysły w swych sercach co do Jana, czy nie jest Mesjaszem, on tak przemówił do wszystkich: „Ja was chrzczę wodą; lecz idzie mocniejszy ode mnie, któremu nie jestem godzien rozwiązać rzemienia u sandałów. On będzie was chrzczył Duchem Świętym i ogniem”. Kiedy cały lud przystępował do chrztu, Jezus także przyjął chrzest. A gdy się modlił, otworzyło się niebo i Duch Święty zstąpił nad Niego, w

# Ewangelia na każdy dzień tygodnia

postaci cielesnej niby gołębica, a z nieba odezwał się głos: „Ty jesteś moim Synem umiłowanym, w Tobie mam upodobanie”.

## ZGODZIĆ SIĘ NA BOŻY PLAN

Jan zapowiadał przyjście Jezusa, ale sam też głęboko pragnął chrztu od Niego. Tymczasem Jezus zaskoczył Jana, prosząc, aby to on udzielił Mu chrztu jak wszystkim innym. Wiedząc, że ma przygotować drogę Jezusowi, Jan ustąpił. My także możemy przeżywać podobne doświadczenie, kiedy w czasie modlitwy mówimy Jezusowi: „Panie, potrzebuję Twojego pocieszenia, umocnienia, uzdrowienia, przebaczenia, prowadzenia”, a Jezus mocą swojego Ducha prosi nas, aby pomimo naszej kruchości i słabości mógł przez nas pocieszać, umacniać, uzdrawiać, przebaczać, prowadzić. Jeśli się zgodzimy, to i nad nami otworzy się niebo Jego miłości i upodobania.

**Jezu, jak bardzo mnie zadziwasz i zaskakujesz, kiedy proszę Cię o coś, a Ty posyłasz mi osoby potrzebujące tego samego ode mnie.**

**Poniedziałek,  
13 stycznia 2025  
Św. Hilarego, biskupa i  
doktora Kościoła**

Mk 1, 14-20

### SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA

Kiedy Jan został uwięziony, Jezus przybył do Galilei, głosząc Ewangelię Bożą. Mówił: „Czas się wypełnił i „Nadchodzi już królestwo Boże! Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię”. Przechodząc obok Jeziora Galilejskiego, zobaczył Szymona i Andrzeja, brata Szymona, jak zarzucali sieci w jezioro; byli bowiem rybakami. Jezus powiedział do

nich: „Pójdźcie za Mną, a sprawię, że staniecie się rybakami ludzi”. Oni natychmiast zostawili sieci i poszli za Nim. A gdy uszedł nieco dalej, zobaczył Jakuba, syna Zebedeusza, i jego brata Jana. Oni też byli w łodzi i naprawiali sieci. Zaraz ich powołał, a oni zostawili w łodzi swego ojca, Zebedeusza, razem z najemnikami i poszli za Nim.

## ZADANIE ŻYCIOWE

„Czas się wypełnił” i „Nadchodzi już królestwo Boże! Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” – to główna treść nauczania Jezusa, Jego misji. Do tej misji zostają także powołani apostołowie, ale nie tylko. Również my wszyscy ochrzczeni mamy być świadkami prawdy o królestwie Bożym, w nas samych ma się dokonywać nawrócenie. Nasze życie ma być wypełnione wiarą w Ewangelię, w Chrystusa. Mamy też pomagać drugiemu człowiekowi, aby uwierzył w Jezusa i żył Ewangelią. Dziś iść za Jezusem to być przedłużeniem Jego Boskich ramion, kontynuatorem Jego nauki i apostołem Jego prawdy. To konkretne zadanie życiowe.

**Panie Jezu, proszę, umacniaj mnie, abym niestrudzenie kroczył za Tobą i był przedłużeniem Twoich Boskich ramion. To moje zadanie.**

**Wtorek,  
14 stycznia 2025**

Mk 1, 21-28

### SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA

W mieście Kafarnaum Jezus w szabat wszedł do synagogi i nauczał. Jego nauka budziła zdziwienie: uczył ich bowiem jak ten, który ma moc, a nie jak nauczyciele Pisma. Był właśnie w synagodze człowiek opętany przez ducha nieczystego. Zawołał on: „Co mamy z Tobą wspólnego, Jezusie Nazarejczyku? Przyszedłeś nas zgubić! Wiem, kim

jesteś: Świętym Boga”. A Jezus stanowczo mu nakazał: „Milcz i wyjdź z niego!”. Wtedy duch nieczysty, wstrząsając gwałtownie tym człowiekiem i krzycząc donośnym głosem, wyszedł z niego. Wszystkich ogarnęło zdumienie, tak iż jeden drugiego pytał: „Co to jest? Jakaś nowa nauka z mocą! Nawet duchom nieczystym rozkazuje i są Mu posłuszne”. I szybko rozeszła się wieść o Nim wszędzie po całej krainie galilejskiej.

## SŁOWO Z MOCĄ

Ludzkie słowo ma znaczenie, umacnia lub rani. A tym bardziej słowo Syna Bożego. Ono ma moc, przemienia człowieka i jego życie, potrafi pokonać Złego. Słowo Jezusa uzdrawia i czyni człowieka wolnym. Ono wypływa z Jego wnętrza, z Jego osoby, z boskiego źródła. Dzisiejsza Ewangelia jest dla mnie rachunkiem sumienia. Muszę postawić sobie pytania: Jak wygląda moje spotkanie ze słowem Jezusa? Czy Ewangelia jest moją codzienną lekturą? Czy otwieram swoje serce na dar Słowa? Czy żyję słowem Pana? Każde słowo Jezusa powinno mieć ogromne znaczenie dla naszego codziennego życia, powinno stawać się słowem życia na dzisiaj. W Ewangeli szukamy odpowiedzi na nurtujące nas pytania.

**Boże, proszę, abym każdego dnia żył Twoim słowem. Niech „Twoje słowo mnie czyta”.**

**Środa,  
15 stycznia 2025**

Mk 1, 29-39

### SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MARKA

Wprost z synagogi Jezus udał się z Jakubem i Janem do domu Szymona i Andrzeja. A teściowa Szymona leżała w gorączce. Zaraz powiedzieli Mu o niej. On podszedł, wziął teściową za rękę i podniósł. Wtedy gorączka ustąpiła, a ona usługiwała im. Z nastaniem wieczora, gdy słońce już zaszło, przynosili do Niego wszystkich chorych i opętanych. Całe miasto zgromadziło się u drzwi. Uzdrawił wielu, których nękały rozmaite choroby, i wyrzucił wiele demonów; lecz nie pozwalał demonom mówić, ponieważ Go znali. Nad ranem, jeszcze przed świtem, wstał i wyszedł na miejsce odludne, i tam się modlił. A Szymon i ci, którzy z nim byli, poszli Go szukać. Kiedy Go znaleźli, powiedzieli Mu: „Wszyscy Cię szukają”. A On im odpowiedział: „Pójdźmy gdzie indziej, do sąsiednich miejscowości, abym i tam nauczał, po to bowiem wyszedłem”. I chodził po całej Galilei, nauczając w ich synagogach i wyrzucając demony.

## DO OJCA I DO BRATA

„Nad ranem, jeszcze przed świtem, wstał i wyszedł na miejsce odludne, i tam się modlił”. Jezus idzie się modlić po tym, jak uzdrawił wielu cierpiących ludzi. Teraz zanoszą ich w modlitwie do Ojca. Ewangelia pokazuje nam, że Jezus również ustala pewien porządek. Najpierw trwa na modlitwie, dopiero za tym idą czyny dobroci. Ojcowie Kościoła mówili: Ad Patrem et ad fratrem („Do Ojca i do brata”). Trzeba iść do Boga Ojca i iść do brata, do człowieka. Miłość bliźniego musi czerpać moc od Ojca. Miłość bliźniego bez miłości Ojca może się zgubić i stać tylko zwyczajnym humanitaryzmem. Trzeba najpierw trwać na kontemplacji Ojca, aby iść z czynami dobroci do drugiego człowieka. Jakie miejsce zajmuje w moim życiu rozmowa z Ojcem?

**Panie Jezu, pragnę uczyć się od Ciebie, że bez modlitwy nie ma właściwie ukierunkowanej miłości bliźniego. Niech**





### Rośnie liczba ofiar śmiertelnych zamachu w Magdeburgu

Ponad dwa tygodnie po zamachu terrorystycznym na jarmark bożonarodzeniowy w Magdeburgu w Niemczech liczba ofiar śmiertelnych tego ataku wzrosła do siedmiu. 52-letnia kobieta zmarła w szpitalu z powodu doznanych obrażeń.

### Rośnie zagrożenie dżihadystyczne w kraju

W ostatnich dwóch latach wzrosła liczba osób zatrzymanych w związku z podejrzeniami o działalność dżihadystyczną w Hiszpanii. W ciągu ostatniego roku w Hiszpanii aresztowano 81 osób podejrzanych o dżihadyzm, w tym 25 w samej Katalonii. Liczba aresztowań drugi rok z rzędu osiągnęła rekordowy poziom, niespotykany od ataków terrorystycznych w Madrycie w marcu 2004 r. Walka z dżihadyzmem w Hiszpanii koncentruje się obecnie na Tadżykistanie jako głównym ognisku zagrożenia terrorystycznego.

### Trzęsienie ziemi w Tybecie

Co najmniej 95 osób zginęło podczas trzęsienia ziemi w Tybecie. Są też ranni – 62 osoby. Do trzęsienia ziemi o magnitudzie 6,8 miało miejsce w dystrykcie Dingri, który znajduje się po północnej stronie Mount Everestu i około 400 km na zachód od stolicy Tybetu, Lhasy. Trwają prace ratunkowe i ewakuacja ludności w obawie przed powtórными wstrząsami.

### Rozpoczął się proces byłego prezydenta Francji

Piąty w ciągu pięciu lat proces byłego prezydenta Francji, Nicolasa Sarkozy'ego, rozpoczął się w poniedziałek w Paryżu. Tym razem wraz z trzema byłymi ministrami jest oskarżony o nielegalne finansowanie swojej kampanii prezydenckiej w 2007 roku z pomocą libijskiego dyktatora Muammara Kaddafiego. Sądzonego za korupcję, defraudację środków publicznych, nielegalne finansowanie kampanii i utworzenie grupy przestępczej, Nicolasowi Sarkozy'emu grozi 10 lat więzienia i grzywna w wysokości 375 tys. euro.

### Bez gazu i ogrzewania

Ponad 51 tys. gospodarstw domowych w Naddniestrzu, separatystycznym regionie Mołdawii, jest pozbawionych gazu, a w 1500 wieżowcach nie ma ogrzewania. Według premiera Dorina Receana władze Rosji usiłują poprzez wstrzymanie dostaw gazu wpłynąć na wyniki tegorocznych wyborów parlamentarnych w Mołdawii.

## Ulicami polskich miast przeszły Orszaki Trzech Króli

**Orszaki Trzech Króli to już coroczna tradycja uświetniająca Uroczystość Objawienia Pańskiego. Barwne korowody odbyły się w poniedziałek w ponad 900 miejscowościach w Polsce i zagranicą. Towarzystwo im haśle „Kłaniajcie się Królom”. W Warszawie orszak odbył się już po raz siedemnasty.**

– Piękne wydarzenie uświetnia pochod Trzech Króli do Jezusa Chrystusa. Postanowiliśmy uczcić ten moment wspólnym spacerem rodzinnym – mówił jeden z uczestników orszaku.

Uroczysty Orszak Trzech Króli przeszedł także toruńską starówką. W Uroczystość Objawienia Pańskiego w grodzie Kopernika dokonano też symbolicznego poświęcenia Wisły.

– Na pewno przyznanie się do tego, że uwierzyliśmy, iż Zbawiciel przyszedł na świat dwa tysiące lat temu. Ludzie to rozgłaszały po całym świecie. Dzisiaj święciliśmy Wisłę jako miejsce chrztu Pana Jezusa. Od tego to się wszystko zaczęło – Jezus się objawił mędrcom, potem objawił się podczas chrztu w Jordanie, a następnie w Kanie Galilejskiej

– wskazał ks. bp Józef Szamocki, administrator diecezji toruńskiej.

– Dzisiejsze święto to przede wszystkim wspaniałe święto radości. Cieszymy się, że Bóg przyszedł do nas, iż chce być pielgrzymem razem z nami, że chce nam codziennie mówić o wierze, nadziei i miłości. My tym orszakiem pokazujemy radość, dziękujemy za nią i głośno mówimy, iż wierzymy w Pana Boga oraz chcemy, by Dobra Nowina była żywym słowem, które przemienia ludzkie serca – oznajmił ks. bp Arkadiusz Trochanowski, greckokatolicki biskup olsztyńsko-gdański.

## Niepokojące informacje z Chin. Sceny jak z pandemii

**Chińscy lekarze odnotowali w kraju gwałtowny wzrost zakażeń metapneumowirusem (hMPV), poinformowały krajowe władze medyczne. Wzrost zachorowań jest szczególnie silny wśród dzieci poniżej 14. roku życia i zauważalny głównie na północy, przekazał brytyjski portal dziennika „Independent”.**

Pojawiły się doniesienia o przeciążonych szpitalach, a umieszczane w mediach społecznościowych nagrania pokazują sceny przypominające początek pandemii COVID-19 – zauważył portal. Jednak Pekin bagatelizuje te doniesienia, wskazując, że wzrost zachorowań jest typowy dla okresu zimowego.

Objawami zakażenia są: wysoka gorączka, kaszel i ból gardła. W nie-



których przypadkach choroba może przejść w zapalenie oskrzeli lub płuc.

Kraje sąsiadujące z Chinami ściśle monitorują sytuację – zauważył indyjski portal Ndtv. Hongkong zgłosił kilka przypadków hMPV, a w Indiach władze medyczne podały, że nie odnotowano wzrostu chorób układu oddechowego. W Iranie władze medyczne zapewniły, że nie ma powodu do obaw, i zauważyły,

że Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) nie uznała wzrostu zakażeń za wymagający specjalnego postępowania – stwierdził portal gazety „Tehran Times”.

Informacja o zachorowaniach wywołanych wirusem hMPV pojawiła się pięć lat od czasu, gdy świat po raz pierwszy dowiedział się o wystąpieniu w chińskim mieście Wuhan nowego koronawirusa SARS-CoV-2.

## Polityczne zmiany w Kanadzie.

### J. Trudeau rezygnuje ze stanowiska premiera

**Justin Trudeau zrezygnował ze stanowiska premiera. Kanada stała się kolejnym krajem, w którym frustracja społeczna doprowadziła do spadku poparcia dla rządzących.**

Justin Trudeau od wielu tygodni znajdował się pod polityczną presją ze strony swojego środowiska. Wszystko za sprawą spadającego poparcia dla jego partii. Według sondaży ugrupowanie Justina Trudeau zostanie zmiażdżone w tegorocznych wyborach parlamentarnych, a władzę w kraju najprawdopodobniej przejmą jego polityczni przeciwnicy.

– Jeśli muszę toczyć wewnętrzne bitwy partyjne, nie mogę być najlepszą opcją w następnych wyborach – mówił Justin Trudeau.

Kanada przez lata podążała ścieżką laicyzacji.

Dotarła do momentu, w którym stała się modelowym krajem realizującym lewacką agendę – podkreślił dr Aleksander Kozicki, politolog.

– Ten profil polityczny doprowadził do sytuacji wysokiej opresyjności w Kanadzie. Osoby, które zostają uznane za nieszanujące obowiązujących zasad, spotykają

się z represjami natury administracyjnej i policyjnej – powiedział dr Aleksander Kozicki.

Lewackie pomysły skupiły uwagę premiera Justina Trudeau na tyle, że zapomniał o życiu zwykłych Kanadyjczyków. Tym z roku na rok żyło się coraz gorzej i drożej. Mieszkańcy skarżyli się na wysokie ceny i niedobór mieszkań.

Gospodarka przestała być produktywna – zauważył prof. Tadeusz Marczak, politolog.

– O niepopularności premiera Trudeau zdecydowała trudna sytuacja ekonomiczna Kanady. Jakkolwiek jest ona jednym z najbogatszych krajów świata, należy do grupy G7, ale zwraca się uwagę na trudną sytuację bytową Kanadyjczyków. Jeśli chodzi o zadłużenie gospodarstw domowych, to jest ono najwyższe spośród grupy G7 – zaakcentował prof. Tadeusz Marczak.

Lewacka agenda wyczerpała się nie tylko w Kanadzie. Postępującą frustrację społeczną spowodowaną niestabilną sytuacją gospodarczą widać po obu stronach Atlantyku, a także w sąsiednich Stanach Zjed-

noczonych. Amerykanie odrzucili w wyborach politykę prowadzoną przez Demokratów. Prezydent elekt USA, Donald Trump, odniósł się już w mediach społecznościowych do rezygnacji Justina Trudeau.

„Wiele osób w Kanadzie uwielbiałoby być 51. stanem. Stany Zjednoczone nie mogą już dłużej cierpieć z powodu ogromnych deficytów handlowych i subsydiów, których Kanada potrzebuje, aby utrzymać się na powierzchni. Justin Trudeau wiedział o tym i zrezygnował” – napisał Donald Trump.

Wypowiedź Donalda Trumpa była kolejną, w której nawoływał do połączenia Kanady ze Stanami Zjednoczonymi. Wynik wyborczy w Stanach Zjednoczonych też mógł wpłynąć na decyzję Justina Trudeau. Nie jest tajemnicą, że Donald Trump krytykował jego rządy. Gospodarka Kanady jest zaś ściśle związana z gospodarką amerykańską. Stany Zjednoczone to ważny partner handlowy dla Kanady. Tymczasem Donald Trump zapowiadał podwyższenie ceł o 25 procent, co tylko pograżyłoby kanadyjską gospodarkę.



### Dekada Karty Dużej Rodziny

Dzięki Karcie Dużej Rodziny już od 10 lat rodziny wielodzietne mogą korzystać z bogatego systemu zniżek i ulg w wielu miejscach w całej Polsce – zarówno w podmiotach publicznych, jak i prywatnych firmach. W 2024 roku aktywnych było blisko 5 mln Kart Dużej Rodziny. Ustawa o Karcie Dużej Rodziny ma już 10 lat, weszła w życie 1 stycznia 2015 roku. Dzisiaj w całej Polsce zniżki oferuje blisko 15 tys. partnerów w 38,5 tys. lokalizacji.

### Cudzoziemcy na polskim rynku

Udział cudzoziemców w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 6,8 proc. na koniec lipca 2024 r., podał Główny Urząd Statystyczny. Na koniec lipca ub.r. cudzoziemców wykonujących pracę było 1041,6 tys. Najliczniejszą grupą obcokrajowców wykonujących pracę w Polsce byli obywatele Ukrainy, których na koniec lipca 2024 r. było 701,3 tys. osób. Ich udział w ogólnej liczbie cudzoziemców wykonujących pracę zmniejszył się w stosunku do stycznia 2022 r. o 6 pkt proc. W analizowanej populacji cudzoziemców większość stanowili mężczyźni, ich udział zmniejszył się z 64,7 proc. w końcu stycznia 2022 r. do 59,7 w końcu lipca 2024 r.

### Długi weekend na drogach

Policja podsumowała długi weekend na drogach. W tym czasie doszło do mniejszej liczby wypadków niż zazwyczaj. Przez trzy dni zginęło siedem osób, a rannych zostało stu dwudziestu uczestników ruchu drogowego. Ostatni długi weekend, który zawierał również popularne święto Trzech Króli, był na drogach bardzo spokojny. W dnach od 3 do 6 stycznia policjanci obsługiwali 103 wypadki drogowe, w których zginęło siedem osób, a rannych zostało 120. W tym czasie wyeliminowali również 607 nietrzeźwych kierujących.

### Nowy dodatek do renty socjalnej

Od 1 stycznia funkcjonuje nowe świadczenie – dodatek dopełniający do renty socjalnej. To świadczenie, o które mogą ubiegać się osoby spełniające określone kryteria. Aby je otrzymać należy posiadać prawo do renty socjalnej oraz orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy i do samodzielnej egzystencji. Co ważne, beneficjenci otrzymają nowe świadczenie bez konieczności składania wniosku. Dodatek będzie im wypłacany co miesiąc wraz z rentą. Kwota dodatku to 2520 zł. Osoby, które na dzień 1 stycznia 2025 roku nie posiadały jeszcze orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji, muszą złożyć wniosek o wypłatę dodatku.

## NOWINKI PSYCHOLOGICZNE

Nowy rok to czas podsumowań, przemyśleń i refleksji. Ten czas kojarzy nam się również z noworocznymi postanowieniami, które zazwyczaj na początku roku pochłaniają dużo naszej energii, ale z każdym kolejnym dniem mamy coraz mniej zapału do wytrwania w swoich planach. Dlaczego tak się dzieje? Żeby odpowiedzieć na to pytanie, musimy zastanowić się, czy nasze postanowienie jest związane z realną potrzebą. Być może wynika ono tylko i wyłącznie ze społecznych tendencji, mody i zewnętrznych oczekiwań. Media społecznościowe zasypują nas wizjami idealnego życia pełnego sukcesów, pięknych ludzi zmotywowanych do działania o każdej porze dnia i nocy, zawsze wypełnionych pozytywną energią – „Możesz więcej”, „Możesz lepiej”. Te podkoloryzowane obrazy wpływają na nasz obraz świata i na nasze postrzeganie siebie. Porównujemy się z innymi i nadmiernie krytykujemy. Pamiętajmy, że to co widzimy w mediach społecznościowych to tylko fragment. Poza tym wszystkim jest rzeczywistość i codzienne problemy, z którymi zmagają się wszyscy z nas. Zastanówmy się więc czy postawione cele są związane z naszymi wewnętrznymi potrzebami. Być może stawiamy sobie zbyt wygórowane oczekiwania, zbyt dużo od siebie wymagamy. Warto pamiętać o tym, że każdy człowiek jest inny. Postarajmy się dostrzec swoje piękno i wyjątkowość. Może przełom roku to czas, żeby sobie odpuścić i wybaczyć. Przyjrzyć się realnym potrzebom i zwyczajnie polubić siebie. Zamiast wyznaczania kolejnych wymagań, spróbujmy zrobić dla siebie kilka drobnych, ale niezwykle ważnych rzeczy. Emocje pełnią kluczową rolę w naszym życiu. Są dla nas pewnego rodzaju sygnałem, pozwalają określić co jest dla nas zwyczajnie dobre, a co wpływa negatywnie na nasze funkcjonowanie. Zastanów się jakie emocje towarzyszą ci najczęściej. Ważne jest, żeby nauczyć się łączyć konkretne sytuacje z określonymi emocjami. To z pozoru banalne ćwiczenie może pozwolić zidentyfikować bodźce, które je wywołują i zrozumieć nasze reakcje. Być może uda ci się ograniczyć te bodźce, całkowicie je usunąć lub nauczyć się lepiej sobie z nimi radzić. Nie koncentruj się jednak na rzeczach, na które nie masz wpływu. Skupiaj się na tym, co realnie możesz zmienić. Co ważne – pozwalaj sobie na odczuwanie. Tłumione emocje mogą prowadzić do jeszcze większych trudności w codziennym funkcjonowaniu, a nawet odbijać się na naszym zdrowiu fizycznym. Warto też zatrzymać się na emocjach pozytywnych. Zastanów się nad tym, co sprawia ci przyjemność, co sprawia, że się uśmiechasz. Czasami zapominamy o tym, żeby dostarczać sobie przyjemności, koncentrując się tylko na obowiązkach i życiowych zadaniach. Każdy z nas potrzebuje czasu dla siebie. Może pomocne na początek będzie wprowadzenie „planu dnia”. Ważne jest, żeby zawrzeć w nim czas na odpoczynek, przyjemności i konsekwentnie się tego trzymać. U niektórych ten czas będzie spędzany aktywnie, inni będą woleli spędzić go pod kocem przy ulubionym serialu. Relacje z innymi to jeden z kluczowych obszarów naszego życia. Często stawiamy sobie za wyzwanie ich naprawienie. Tracimy przy tym bardzo dużo energii, pojawia się frustracja i stres. Ale jeżeli jedna strona angażuje się i okazuje wsparcie w każdym krytycznym momencie, a druga jedynie czerpie, to w końcu pojawia się dyskomfort czy konflikt. Warto rozejrzeć się wokół i zobaczyć, czy osoby w twoim życiu potrafią być dla ciebie, kiedy tego potrzebujesz. Czy zaangażowanie, które wnosisz w relację, nie wykracza poza twoje siły. Czasami zwyczajnie musimy powiedzieć „stop” i zadbać o swoje granice. Pamiętaj też, że nie każdą relację da się naprawić. Warto próbować, ale najważniejsze jest, aby działać w zgodzie z samym sobą.

## ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

**Dosiego roku czy do siego roku?**  
**Która forma jest poprawna?**



Do siego roku dosłownie oznacza do tego roku – obyśmy dożyli. Bowiem dawniej, w pierwotnym znaczeniu tego wyrażenia, do siego roku było życzeniem składanym nie w sylwestra czy Nowy Rok, a w Wigilię Bożego Narodzenia, i dotyczyło wyłącznie tych kilku ostatnich dni mijającego roku, które pozostały do jego końca. Słowami do siego roku życzone sobie, aby w zdrowiu i szczęściu doczekać nadchodzącego roku. Obecnie w ten sposób życzymy, aby cały przyszły rok był szczęśliwy i dobry. Błędny zapis łączny dosiego wynika z obecności staropolskiego „siego”, który jest dopełniaczem dawnego zaimka wskazującego *si*, *sia*, *sie*, czyli odpowiednik dzisiejszego *ten*, *ta*, *to*. Pisownia rozłączna wynika więc z połączenia przymyka *do* z zaimkiem *siego* (czyli do tego). [polszczyzna.pl]

# KRZYŻÓWKA z nagrodą 1295

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 14 stycznia 2025 r.  
na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinės 50, p. 501

|                                  |                                       |                                         |                                 |                     |                        |                                  |                             |                             |
|----------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------|---------------------|------------------------|----------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| Wielkie zyski                    | W parze z Eurydyką                    | Okazywane uwielbienie                   | Pot. o żywym tańcu lud.         | Herb Dzieduszyckich | Inaczej: mika          | Tydzień + jeden dzień            | Niki, były mistrz Formuły 1 | Zmielony tytoń do niuchania |
| 23                               | Rzeka w Karwinie                      | 4                                       | Żyje wśród piasków Sahary       | 21                  | 20                     | Prymitywny megafon               | 9                           | Polityk z niemieckiego CDU  |
| Koszula noszona w Rosji w XIX w. | Lampa błyskowa                        | 11                                      | Liczy 10 dm                     | Z marynatami        | Bylina wodna           | Rysa na meblach                  | A6 na S5                    | Miejsce wystawiania sztuk   |
| Zatargi, sprzeczki               | 3                                     | 12                                      | Skurcz mięśni mimicznych        | 2                   | 10                     | Gł. postać powieści Redlińskiego | 14                          | 16                          |
| Pani z Brna                      | Wąwóz w pobliżu Szczawnicy            | Nadmierne zużycie paliwa przez samochód | Kuzynka mirabelki               | Ma jadalne liście   | Auguśtówka z XVIII w.  | 18                               | Tomasz (zm. 1855), filomata | Kruszy się o izbicę         |
| 8                                | Cienki plasterek usmażonego ziemniaka | 7                                       | Zwoleniczka apartheidu          | 19                  | Rzymski wróg Kartaginy | Płat wołowiny duszony z cebulą   | 1                           | Lekki obłęd                 |
| Poprawa błędów                   | Pora pobudki                          | 15                                      | Miasto z siedzibą rządu Boliwii | 13                  | Wieżnie zielony krzew  | 17                               | 22                          | 6                           |
| ... Mauer-Różańska, ma złoto 10  | Inna nazwa galeny                     | 17                                      | 22                              | 6                   |                        |                                  |                             |                             |

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 23 utworzą rozwiązanie – myśl Bogumiła Buczyńskiego.

|   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|

Rozwiązanie krzyżówki nr 1294. Walka Jakuba z Aniołem.

Nagrodę wylosowała Bożena Sibik z Solecznik.

Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvės pr. 60) w ciągu 30 dni kalendarzowych.

## A TO CIEKAWE

13 stycznia to oczywiście na Litwie Dzień Odrobionców Wolności, ale w kalendarzu świąt nietypowych to... Dzień Sprzątania Biurka. Pomysłodawca święta jest nieznany, choć tropy prowadzą do jednej z firm w miasteczku Clio położonym w amerykańskim stanie Michigan. Nie trzeba być Sherlockiem by domyślić się, że założyciel musiał korzystać z biurka, a bałagan działań niekorzystnie na jego pracę. Data, drugi poniedziałek stycznia, też nie jest przypadkowa, bowiem obchody święta są doskonałą okazją, by wkroczyć w nowy rok z czystą i zorganizowaną przestrzenią. Uporządkowane biurko sprawia, że pracujemy po prostu wydajniej. Czyste miejsce nie tylko zwiększa produktywność, ale i inspiruje nas do nowych rzeczy oraz uspokaja. Są nawet badania, według których osoby pracujące przy zagraconych biurkach częściej się frustrują. To praktyczne zalety posiadania czystego miejsca pracy, ale pamiętajmy, że stanowi ono niejako naszą zawodową wizytówkę. Z okazji Dnia Sprzątania Biurka warto przytoczyć pochodzenie tego słowa, które można podzielić na dwie grupy. Pierwsza etymologia dotyczy krajów anglosaskich, gdzie biurko to „desk”. Wyraz ma korzenie w łacińskim słowie „desca”, czyli „stół do pisania” z XIV wieku. W Polsce etymologia słowa biurko związana jest z francuskim wyrazem „bureau” od pokrywającego biurko sukna. Natomiast sam mebel używany był dopiero w XVIII wieku, głównie przez prawników i duchownych. Wraz z rewolucją przemysłową stał się powszechny, dziś trudno wyobrazić sobie pracę umysłową bez biurka.

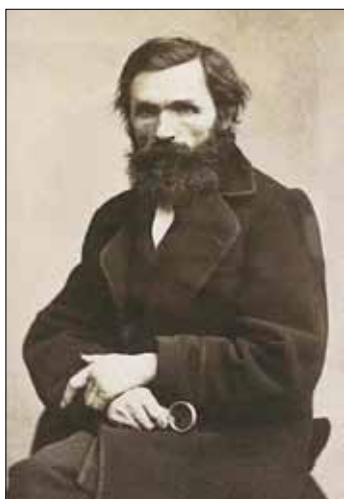


Stronę przygotowała Monika Urbanowicz

## Józef Czechowicz – ojciec wileńskiej fotografii

**Józef Czechowicz urodził się 2 marca 1818 w guberni witebskiej. Prawdopodobnie pochodził z lubelskiej gałęzi rodziny Lachowickich-Czechowiczów. W Wilnie ukończył szkołę średnią i podjął pracę jako urzędnik miejski. Studia w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie rozpoczął późno, prawdopodobnie mając 40 lat, studiując malarstwo u Jana Kanińskiego.**

Do Wilna przybył w kwietniu 1865 r., a 12 marca następnego roku otrzymał od gubernatora generalnego zezwolenie na prowadzenie działalności fotograficznej. Pozwoliło Czechowiczowi otworzyć zakład we własnym domu przy ulicy Bota-



nicznej niedaleko wejścia do Ogrodu Botanicznego. W latach 1872-1874 zawiesił działalność swojego zakładu, który wynajął firmie fotograficz-

nej W. A. Straussa i J. Brzozowskiego. Sam poświęcił się wykonywaniu zdjęć Wilna. To wówczas powstała większość widoków tego miasta jego autorstwa. Po uzyskaniu zgody gubernatora otworzył ponownie zakład w kwietniu 1876 roku.

Czechowicz sprowadzał nowoczesny sprzęt i materiały fotograficzne z Londynu. Kupił aparat do fotografowania widoków w plenerze i wyposażenie ciemni. W Wilnie jego studio, które specjalizowało się w wykonywaniu zdjęć portretowych było dziewiątym zakładem istniejącym w tym okresie. Czechowicz jednak najwięcej czasu poświęcał na fotografowanie krajobrazów Wilna. Do fotografowania używał wykonanego na jego zamówienie obiektywu

szerokokątnego i kamery na płyty szklane. Jako jeden z pierwszych, używał dużych szklanych płytek o wym. 24 x 30 cm.

Józef Czechowicz pozostawił około 200 zdjęć Wilna. Jego zdjęcia nie były tylko fotografiami. Miały wartość dokumentalną i artystyczną. Pokazywał na nich nie tylko budynki, ale wykonywał również ogólne plenery miasta. Cechą charakterystyczną jego zdjęć jest „przedstawienie obiektu ukazanego frontalnie z wysoko umieszczoną linią horyzontu”. Dzięki temu budynki nabierają „majestatyczności, a nawet dramatyczności” co pokazują zdjęcia katedry wileńskiej, kościoła św. Jakuba i Filipa na Łukiszkach, kościoła św. Anny i Bernardynów i inne.

Czechowicz pozostawił nam również zdjęcia wnętrz kościelnych. Mają one duże znaczenie historyczne. Do unikatowych należą wnętrza kościoła św. Michała, czy zdjęcia ruin (zburzonego kościoła św. Józefa, wileńskiego zamku i zamku w Trokach). Wśród zachowanych zdjęć są również te pokazujące ulice, na niektórych pojawiają się sylwetki ludzi lub ich cienie (co wynikała z długiego okresu naświetlania). Był pierwszym fotografem w Wilnie, który wykonał zdjęcia peryferyjnych dzielnic miasta i mieszkających tam ludzi. Józef Czechowicz zmarł 1 stycznia 1888r. w Wilnie i został pochowany na Cmentarzu Bernardyńskim.

Opr. Jan Lewicki

Na podstawie [www.frater.lt](http://www.frater.lt)

## Bale, dancingi i rauty, czyli jak bawiono się w karnawale w przedwojennej Warszawie

**W międzywojennej Warszawie w karnawale bawiono się hucznie. Ten czas można było spędzić na balach, rautach czy dancingach – mówi PAP historyk i varsavianista Adrian Sobieszczański.**

W Warszawie okresu dwudziestolecia międzywojennego kontynuowano tradycyjny sposób spędzania karnawału, który zaczynał się balem sylwestrowym, a kończył przed Środą Popielcową. „W II Rzeczypospolitej – tak samo jak w Rzeczypospolitej przedrozbiorowej – w karnawale bawiono się hucznie oraz starano się maksymalnie wykorzystywać ten czas” – zaznaczył w rozmowie z PAP Adrian Sobieszczański.

Zabawy karnawałowe były zazwyczaj organizowane w soboty lub wigilie świąt, które w tym czasie wypadały. Natomiast bawić się można było w różny sposób. „Można było uczestniczyć w balach, różnego rodzaju rautach, a od lat trzydziestych w dancingach” – powiedział varsavianista. Odbijające się w karnawale bale miały jednak różną rangę. „Najbardziej wyrafinowane były te organizowane na Zamku Królewskim za czasów prezydentury Ignacego Mościckiego, czyli w latach 1926-1939. Stałym punktem życia dyplomatycznego, towarzyskiego, a także politycznego było odbywające się w styczniu Przyjęcie Noworoczne” – zaznaczył Sobieszczański. Goście byli witani przez parę prezydencką, a następnie przechodzili do Sali Wielkiej Asamblovej, gdzie odbywało się przyjęcie.

Wysokiej rangi bale odbywały się również w ministerstwach, m.in. w Ministerstwie Spraw Zagranicznych czy Ministerstwie Rolnictwa. Organizowano też bale wojskowe, które swoją obecnością zaszczycały osoby ze świata nie tylko wojskowego, ale i polityki oraz dyplomacji. Swoje bale organizowali także arystokraci.

Jak zaznaczył w rozmowie z PAP Adrian Sobieszczański, „w okresie dwudziestolecia między-

wojennego popularne były też spotkania organizowane przez różne towarzystwa, których nie brakowało”. Bale chętnie organizowało m.in. Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie, Warszawskie Towarzystwo Cyklistów czy Automobil Klub. Historyk zwrócił uwagę na bale dobroczynne,



które były organizowane przez różne stowarzyszenia o charakterze pomocowym.

Zabawy karnawałowe odbywały się także w Akademii Sztuk Pięknych. „Piękne, artystyczne zaproszenia na te bale wykonywali studenci i pracownicy ASP” – powiedział rozmówca PAP. Bale organizowano też na Politechnice Warszawskiej, w Teatrze Wielkim, a także w warszawskim Ratuszu. „Słynny był również bal medyków” – powiedział Sobieszczański. Historyk podkreślił, że „w organizowaniu różnego rodzaju zabaw karnawałowych prześcigały się ponadto dwa, rywalizujące hotele – Bristol i Europejski”.

Bale, które rozpoczynały się wieczorami, miały swój stały przebieg. „Zdarzało się, że na początku gospodarz wraz z wodzirejem przedstawiali pannom kawalerów, co stanowiło element zapoznawczy” – przypomniał varsavianista. Początek zabawy nie stanowiły jednak tańce, ale rozmowa i raczenie się bufetem. „W Warszawie mieliśmy do czynienia najczęściej z dwoma rodzajami bufetu. Na bufet

angielski składały się praktycznie tylko zimne przekąski. Z kolei bufet rosyjski stanowiły zarówno przekąski ciepłe, jak i zimne” – zaznaczył Sobieszczański.

W bufetach królowały kanapki, grzanki z serem, a także mięsna i wędliny. Bardzo popularne były rów-

niez ryby. „Na balach można było zjeść szczupaki, sandacze, turboty, łososie i jesiotry, a ryby były często przyrządzane według XVII-wiecznych przepisów. Słynny szczupak miał smażoną głowę, gotowany tyłów i pieczony ogon. Musiało to robić niesamowite wrażenie” – ocenił historyk.

„Pojawiały się trufle duszone w maśle i winie. Bardzo popularny był również kawior, homar i raki. Na balach organizowanych na Zamku Królewskim czy MSZ starano się prezentować kuchnię polską, ale to nie oznacza, że królowały tam wyłącznie bigosy i flaki – potrafiła się także pojawić zupa z żółwia” – mówił varsavianista.

Z myślą o paniach przygotowywano bufet słodki. „Zalecano, aby w przypadku, kiedy na spotkaniu karnawałowym będzie więcej pań, było więcej słodkich przekąsek. Natomiast, jeśli miało być więcej mężczyzn, to z kolei miało być więcej dań mięsnych” – powiedział rozmówca PAP. Na balu nie mogło zabraknąć także napojów, również tych alkoholowych.

Znakiem rozpoczęcia właściwej zabawy było zaproszenie do tańca. „Tańce rozpoczynał walc. Następnie tańczono mazury i polonezy. Około północy dawano hasło do kolacji, która trwała mniej więcej do godziny drugiej. Po kolacji powracano do tańców, które trwały już do świtu.

Wówczas tańczono kujawiaki i oberek, a także błękitny mazur, gdzie do tańca to panie prosiły panów. Bal kończył z kolei tzw. biały mazur” – powiedział historyk.

W czasie balu w złym tonie było unikanie tańczenia. Adrian Sobieszczański wskazał, że „jeśli ktoś nie tańczył, to uważano, że przyszedł zasadniczo tylko po to, aby się najeść”. W zabawie karnawałowej nie chodziło bowiem tylko o bufet.

Na balach trzeba było się jednak odpowiednio zaprezentować. Mężczyźni najczęściej byli ubrani w smokingi. Z kolei panie robiły wszystko, co mogły, aby olśniewać swoimi sukniemi, biżuterią czy dodatkami z futra czy eleganckimi butami. To wszystko robiło ogromne wrażenie.

Na bale z prawdziwego zdarzenia nie mogli sobie pozwolić wszyscy. „Uczestniczyła w nich tylko warstwa uprzywilejowana, która według szacunków wynosiła ok. 10 proc. ówczesnego społeczeństwa. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że przed wojną w Warszawie mieszkało ponad milion osób, to te 10 proc. z miliona daje jednak całkiem sporą

liczbę” – zaznaczył rozmówca PAP.

Bale nie były jedyną formą zabaw karnawałowych. W latach trzydziestych dużą popularnością cieszyły się dancingi, które były organizowane w różnych lokalach warszawskich, m.in. Arizonie czy słynnej Adrii. Organizowano również rauty. Ludzie kultury organizowali ponadto tzw. five o'clock. „We wspomnieniach czytamy, że często tego rodzaju podwieczorki organizowali Zofia Nałkowska czy Tadeusz Boy-Żeleński” – wyjaśnił Sobieszczański.

Na imprezach karnawałowych bywał przekrój warszawskiej socjety. „Na zabawach można było spotkać aktorów, literatów, osoby ze świata teatru czy filmu” – wskazał historyk, wymieniając m.in. Jadwigę Smosarską, Inę Benitę, Eugeniusza Bodo, Adolfa Dymśkę, Jana Lechonia, Józefa Węgrzyna, Jana Kiepurę, a także Mariana Hemara, Kazimierza Wierzyńskiego oraz Zulę Pogorzelską, Hanę Ordonówną i Juliusza Osterwę. „Oczywiście na różnych spotkaniach bywała także Aleksandra Piłsudska, żona Marszałka” – dodał.

Stałym bywalcem karnawałowych zabaw był również Jarosław Iwaszkiewicz. „Iwaszkiewicz zawsze dość ciekawie charakteryzował te spotkania. Często mawiał, że nie było na nich niczego ciekawego, poza jego żoną Anną” – zwrócił uwagę Adrian Sobieszczański.

Chociaż opisane zabawy karnawałowe były domeną ludzi zamożnych, nie oznacza to, że niższe warstwy społeczne nie mogły świętować tego czasu w roku. „Organizowano różnego rodzaju spotkania czy składkowe imprezy porównywalne z dzisiejszymi domówkami” – wytłumaczył varsavianista. W szwach pękały także tancbudy czy lokale o nie najlepszej opinii. „Każda warstwa społeczna mogła bawić się w karnawale na swój sposób” – podkreślił Adrian Sobieszczański.(PAP)

Anna Kruszyńska

## Miód czosnkowy wzmacnia serce i odporność, pobudza krążenie

**Czosnek najczęściej wykorzystywany w kuchni jako przyprawa i dodatek do dań przez dodanie do niego miodu staje się rewelacyjnym środkiem o niezwykłych właściwościach prozdrowotnych.**

Czosnek jest od dawna znanym środkiem leczniczym, jednakże jego intensywny zapach budzi niechęć do jego spożywania. Natomiast po połączeniu go z miodem, można złagodzić mocny aromat i smak, a jednocześnie wzmacnić jego prozdrowotne właściwości i bez przeszkód korzystać z niezwykłych dobrodziejstw tego warzywa.

Intensywny smak czosnku wynikający z zawartości związków o silnych właściwościach antybiotycznych, wykrztuśnych, przeciwnadciśnieniowych oraz przeciwpasożytniczych poprzez dodanie do niego miodu stanie się miodem czosnkowym, który wzmacni serce i odporność, jak też pobudzi krążenie.

Czosnek po posiekaniu czy zmiążdżeniu wydziela enzym, allinazę, a właśnie dzięki temu powstaje allicyna, która potrafi niszczyć wirusy, bakterie oraz inne patogeny.

Surowy czosnek wykazuje wiele cennych właściwości, m.in.: wspomaga trawienie, wzmacnia odporność, zapobiega rozwojowi nowotworów, działa wykrztuśnie, wspomaga leczenie infekcji dróg oddechowych, astmy i zapalenia oskrzeli, wzmacnia serce i układ krwionośny, łagodzi stany zapalne

oraz opóźnia proces starzenia się komórek.

Natomiast w połączeniu z miodem, który działa przeciwzapalnie, antybakteryjnie i antywirusowo, staje się remedium na mnóstwo dolegliwości zdrowotnych. Przede wszystkim zawarte bogactwo antyoksydantów ochroni organizm przed szkodliwym działaniem wolnych rodników, spowalnia proces starzenia się organizmu oraz wesprze stan zdrowotny układu krwionośnego. M.in. regulując poziom cholesterolu we krwi, obniżając ciśnienie oraz poprawiając krążenie krwi rezultatywnie poprawi zdrowie serca.

Ponadto miód w połączeniu z czosnkiem łagodzi podrażnienia żołądka i wspomaga trawienie przez co poprawia odporność oraz wspiera zdrowie układu pokarmowego. Ten składnik łagodzi smak czosnku i dodaje mu słodczy, niwelując jego ostrość i intensywny aromat.

### Przepis na przygotowanie miodu czosnkowego

**Składniki:** miód i czosnek.

#### Przygotowanie:

- Główkę czosnku podzielić na ząbki i obrać. Ząbki można pokroić na mniejsze kawałki, by przyspieszyć proces fermentacji.
- Umieścić je w czystym, wyparzonej szklance, a następnie zalać płynnym miodem zostawiając u góry trochę miejsca na fermentację.
- Łyżeczką docisnąć czosnek



do dna, by pozbyć się pęcherzyków powietrza i zakręcić.

- Miód odstawić na ok. 1-2 tygodnia do ciepłego miejsca.

- Codziennie otwierać słoiczek i przemieszać zawartość na uwolnienie powietrza, które powstaje w wyniku fermentacji.

- Z czasem miód czosnkowy powinien stać się ciemniejszy oraz bardziej płynny.

- Gotowy miód czosnkowy należy wstawić do lodówki, by zatrzymać fermentację.

- Po pierwszym tygodniu fermentacji miód będzie ostry i pikantny, ale z czasem jego smak będzie łagodniejszy i słodszy.

W ten sposób przygotowany miód czosnkowy będzie też uniwersalnym składnikiem, który przyda się nie tylko jako suplement diety, ale również smaczna przyprawa. Dodany do sosów czy dressingów, wzbogaci je w słodczy i niezwykły aromat. Sprawdzi się także jako składnik marynat czy dodatek do mięs i pieczenia.

Stosowanie miodu czosnkowego dla wzmocnienia organizmu jest następujące: łyżeczkę miodu można przyjmować samodzielnie albo rozpuścić w ciepłej wodzie z dodatkiem cytryny.

Fot. Pixabay

## Zimą dla wzmocnienia odporności warto jeść pomarańcze

**Pomarańcze to soczyste i pełne smaku cytrusy, kuszące swoim intensywnym kolorem i zapachem. Jednakże to nie tylko słodka przekąska, ale także prawdziwa bomba witaminowa, solidnie wspierająca odporność.**



Pomarańcze są prawdziwym bogactwem witaminy C, która wzmacnia odporność, chroni komórki przed starzeniem i wspomaga produkcję kolagenu, niezbędnego dla zdrowej skóry i stawów. Nawet jedna pomarańcza pokrywa dzienne zapotrzebowanie na tę witaminę. Te cytrusy są również źródłem błonnika, który reguluje trawienie, wspiera uczucie sytości i obniża poziom cholesterolu, co sprzyja zdrowiu układu sercowo-naczyniowego.

Ponadto, dzięki zawartości potasu, pomarańcze pomagają kontrolować ciśnienie krwi i równowagę elektrolitową organizmu.

W pomarańczach obecne są również antyoksydanty - flawonoidy i karotenoidy, które neutralizują wolne rodniki, zmniejszając ryzyko chorób serca i niektórych nowotworów. Dodatkowo są także naturalną dawką energii ponieważ ich cukry naturalne zapewniają długotrwałe uczucie orzeźwienia, bez nagłych spadków poziomu cukru we krwi. Pomimo słodkiego smaku, owoce te są niskokaloryczne, więc mogą być idealną przekąską dla osób dbających o linię.

Regularne spożywanie pomarańczy korzystnie wpływa także na zdrowie skóry, poprawia jej nawilżenie i redukuje przebarwienia. Ten korzystny dla zdrowia owoc można spożywać w postaci świeżych kawałków, soków lub dodatków do wielu sałatek oraz deserów.

Pomarańcze są idealne dla dzieci, sportowców i osób starszych, gdyż rezultatywnie wspierają zdrowie i dodają energii w ten sposób poprawiając samopoczucie i kondycję całego organizmu.

Pomarańcze liczą kilka odmian, które różnią się smakiem, wyglądem i zapachem. Do najsłodszych odmian zaliczane są odmiany: Navel, Valencia i Cara Cara.

Navel to klasyczna odmiana bardzo słodkich, soczystych i niemal bez pestek owoców, których sezon przypada na zimę i wczesną wiosnę.

Odmiana Cara Cara to pomarańcze z różowym miąższem, który przypomina grejfrut; są wyjątkowo słodkie i mają delikatny, owocowy posmak.

Bardzo soczysta, o łagodnym smaku jest Valencia. Odmiana idealna na soki; sezon na Valencję przypada na wiosnę i lato.

Natomiast krwiste pomarańcze, czyli Blood Orange, mają intensywnie czerwony miąższ i delikatnie gorzki posmak.

Wybierając pomarańcze należy brać pod uwagę, że zielone fragmenty skórki mogą być oznaką niedojrzałości owocu.

Fot. Pixabay

## Tęczowy połysk wędliny nie oznacza utraty świeżości

**Wędliny najczęściej są podstawą kanapek i wielu innych dań. Niekiedy zaś można zauważyć na nich tęczowy połysk, co wzbudza wątpliwości dotyczące świeżości i jakości produktu.**

Kupując wędliny zwraca się uwagę na to, by były świeże i dobrej jakości. Natomiast podczas ich przechowywania w domowych warunkach zdarza się zauważyć, że na szynce pojawił się wielobarwny, tęczowy połysk.

Najczęściej jest to wynik reakcji światła z mięsniowymi włóknami mięsa. Wiąże się to ze zmianą ich struktury, do jakiej dochodzi podczas krojenia, gdy włókna na

powierzchni wędliny ulegają przemieszczeniu. Błyszczący, kolorowy połysk powstaje, gdy światło załamuje się na białkach zawartych w wędlinie. Wtedy dochodzi do dyfrakcji, czyli „uginania” światła, co nie ma nic wspólnego z utratą świeżości produktu.

Może też zależeć to od długiego peklowania oraz intensywnej obróbki cieplnej. Takie procesy mogą także powodować zmiany strukturalne w mięsie, co w połączeniu ze światłem daje efekt tęczy. Jeśli produkt ma właściwy zapach i smak, a data przydatności do spożycia jest aktualna to, produkt nadaje się do spożycia.

Zepsuta wędlina wydziela nie-

przyjemny, bo kwaśny lub zgniły zapach. Wygląd wędliny również ma znaczenie, gdy powierzchnia produktu jest lepka i śliska to znak, że produkt zaczyna się już psuć. To samo oznacza zmiana koloru na szary. Alarmującym sygnałem o nieprzydatności do spożycia są również zielonkawe lub czarne przebarwienia. To świadczy, że doszło już do rozwoju szkodliwych bakterii i pleśni.

W przypadku, gdy wędlina ma już gorzki lub nietypowy smak należy również zrezygnować z jej jedzenia, ponieważ wędlina już się nie nadaje do spożycia.

Kupując paczkowane produkty należy zwrócić uwagę na opakowanie. Gdy jest wzdęte i wygląda jak „napompowane”, jest sygnałem, że szynka lub kielbasa zaczęła już się psuć.

Stan produktów kupionych na zapas w znacznej mierze zależy od prawidłowego ich przechowywania. Wędliny należy przechowywać w lodówce w temperaturze 0-4°C, a po otwarciu przechowywać je w szczelnych pojemnikach lub zawinięte w papier pergaminowy, by ograniczyć dostęp powietrza. Należy nie dopuszczać także do kontaktu z wilgocią, której nadmiar sprzyja szybkiemu psuciu się mięsa i przestrzegać daty przydatności, a po otwarciu zjeść wędlinę w ciągu kilku dni.

Fot. Pixabay



Wędliny przechowywane w lodówce dłużej zachowują świeżość

## Rolada ze schabu z mięsem mielonym

**Rolada ze schabu faszerowana mięsem mielonym z dodatkiem warzyw jest po prostu wyśmienita. Świetnie smakuje na ciepło podawana na obiad lub na zimno jako przekąska na dowolną okazję.**



**Składniki:** 1,5 kg schabu w kawałku; 0,5 – 0,7 kg mięsa mielonego; żółty ser w plasterkach; pół czerwonej cebuli; pół czerwonej papryki; pół żółtej papryki; czosnek granulowany lub świeży drobno posiekany; 1 jajko; bułka tarta; sól, pieprz; majeranek; słodka mielona papryka; ostra mielona papryka; jarzynka (Vegeta); natka pietruszki.

#### Przygotowanie:

- Schab rozciąć na prostokątny płat (przesuwając nóż od zewnątrz do środka), tak aby po rozłożeniu powstał duży płat mięsa, nie przecinać do końca.
- Przygotowane mięso rozbić tłuczkiem i przyprawić solą, pieprzem, majerankiem, mieloną papryką słodką i ostrą.
- Do mięsa mielonego dodać posiekaną natkę pietruszki – około 2 łyżek, jajko i doprawić do smaku.
- Jeśli masa z mięsa będzie zbyt rzadka, dosypać bułki tartej i wyrobić masę do jednolitej konsystencji.
- Na folii aluminiowej rozłożyć płat mięsa, ułożyć na nim plasterki żółtego sera, pokrojone w paseczki, paprykę i cebulę; na wierzch wyłożyć mięso mielone, lekko je dociskając.
- Całość zwinąć, jak roladę, przewiązać nicią i wraz z folią, na której było wyłożone mięso, włożyć do żaroodpornego naczynia i przykryć wierzch wystającą folią.
- Roladę piecze się pod przykryciem ok. 30 minut w 200 stopniach Celsjusza, następnie 70-80 minut w 180 stopniach.
- Pod koniec pieczenia wyciągnąć roladę z piekarnika, odwinąć ostrożnie folię, poleć płynem powstałym podczas pieczenia, posypać majerankiem oraz słodką i ostrą papryką.
- Całość przez chwilę zapiec, aby rolada się zarumieniła.

Fot. Pixabay

## Nowym dyrektorem administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego został Vytautas Vansavičius

**2 stycznia funkcję dyrektora administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego zaczął pełnić Vytautas Vansavičius.**

Według mera Roberta Duchniewicza nowy dyrektor administracji ma przed sobą wiele zadań – od rozwiązywania codziennych problemów samorządu po realizację długoterminowych celów strategicznych.

„To osoba, którą znam od dawna – jego kompetencje, profesjonalizm i zaangażowanie w pracę nie budzą wątpliwości. Jestem pewien, że doskonale rozumie specyfikę, wyzwania i możliwości, jakie stoją przed naszym samorządem. Choć czeka nas wiele pracy i prób, wierzę, że współpracując z zespołem i aktywnie angażując społeczność rejonu wileńskiego, uda nam się z sukcesem kontynuować rozpoczęte prace i zapewnić stabilny rozwój naszego samorządu” – powiedział R. Duchniewicz.

Tymczasem, jak twierdzi V. Vansavičius, wyzwania przyjmuje z otwartymi ramionami, a jednym z jego głównych celów jest dobro pracowników i mieszkańców.

„Chciałbym podziękować merowi Robertowi Duchniewiczowi za okazane zaufanie i zaproszenie do zespołu. Moim głównym celem jest kontynuacja rozpoczętej pracy oraz zapewnienie każdemu pracownikowi dobrego mikroklimatu, a jednocześnie stworzenie nowoczesnej i efektywnej organizacji. Będę zabiegać o to, aby każda decyzja i działanie w dalszym ciągu przyczyniały się do pozytywnych zmian w rejonie wileńskim, odczuwanych przez naszych mieszkańców. Wierzę, że we współpracy z zespołem można wykonać naprawdę znaczącą pracę” – powiedział nowy dyrektor administracji samorządu.

V. Vansavičius ukończył studia z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem międzynarodowym w Szkole Biznesu Międzynarodowego Uniwersytetu Wileńskiego w 2011 r., a w 2024 r. – zarządzanie przedsiębiorstwem (zarządzanie organizacjami) na Technicznym Uniwersytecie Wileńskim im. Giedymina.

Jego doświadczenie zawodowe rozpoczęło się w 2007 r. na stanowisku menadżera w ZSA „Staipa”. W latach 2009-2010 pełnił obowiązki zastępcy naczelnika Wydziału Gospodarczego w ówczesnej Administracji Naczelnika Okręgu Wileńskiego, a od 2010 r. pracował



w Państwowej Kasie Chorych przy Ministerstwie Zdrowia – w latach 2010-2016 był głównym specjalistą Wydziału Spraw Ogólnych, a w latach 2016-2020 obejmował stanowisko kierownika tego działu. Od 2020 r. pełnił funkcję Kierownika Departamentu Administracji Działalności.

Samorząd przypomina, że dotychczasowy dyrektor administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Władysław Kondratowicz odszedł ze stanowiska po nominacji na stanowisko Ministra Spraw Wewnętrznych.

Fot. *vrsa.lt*  
(S-3581)

## Samorząd Rejonu Wileńskiego zwróci koszty podróży pracownikom instytucji pomocy społecznej

**Na mocy uchwały Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego, od 1 stycznia 2025 r. zostaną zwrócone koszty podróży pracowników instytucji pomocy społecznej i pracowników świadczących usługi pomocy integralnej w wysokości 0,10 euro za każdy przejechany kilometr.**

Oczekuje się, że taka decyzja przyczyni się do przyciągnięcia większej liczby pracowników świadczących usługi społeczne do placówek rejonu, wzmocnienia ich motywacji oraz poprawy jakości świadczonych usług.

„Na terenie rejonu wileńskiego brakuje pracowników socjalnych, co sprawia, że wrażliwe grupy – dzieci, seniorzy, osoby niepełnosprawne – nie zawsze otrzymują na czas niezbędną pomoc. Pracownicy tego zawodu często muszą pokonywać duże odległości, co wiąże się z dodatkowymi kosztami podróży, które wpływają na ich motywację i efektywność. Proponowany zwrot kosztów podróży to jeden ze sposobów na poprawę warunków pracy pracowników socjalnych” – mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

Projekt decyzji przygotowali Karolina Pietrusewicz i Waldemar Urban, przedstawiciele frakcji Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin. Według K. Pietrusewicz sektor usług społecznych stoi przed poważnymi wyzwaniami ze względu na starzejące się społeczeństwo oraz rosnące potrzeby grup szczególnie wrażliwych.

„Rekompensata za dojazd do i z pracy będzie przysługiwać pracownikom instytucji pomocy społecznej podlegającym Samorządowi Rejonu Wileńskiego oraz pracownikom zapewniającym integralne usługi wsparcia, którzy dojeżdżają do i z pracy w odległości od 3 do 40 kilometrów w jedną stronę regularnymi lokalnymi (podmiejskimi) autobusami, pociągami pasażerskimi lub własnym transportem. Wierzmy, że pomoże to przyciągnąć wykwalifikowanych specjalistów do tej ważnej sfery. Pracownicy socjalni wykonują na co dzień niezwykle odpowiedzialną i potrzebną pracę, dlatego naszym celem jest odpowiednia ocena ich wysiłków i sprzyjające warunki pracy, aby osiągnąć długoterminowe korzyści zarówno dla pracowników, jak i usługobiorców” – mówi K. Pietrusewicz.

(S-3582)

## Wybory sołtysa w sołectwie Terniany (lit. Tarnėnų) gminy Pogiry w rejonie wileńskim

**Samorząd Rejonu Wileńskiego informuje, że w dn. 28 stycznia 2025 r. o godz. 17.00 godz. w kapliczce w Skorbucianach (ul. Witolda 101, wieś Skorbuciany, gmina Pogiry, rejon wileński) poprzez zebranie odbędą się wybory na sołtysa sołectwa Terniany (lit. Tarnėnų) gminy Pogiry.**

Mieszkańcy sołectwa Terniany oraz organizacje społeczne realizujące działalność w sołectwie, są proszeni **do 19 stycznia 2025 r. o zgłaszanie kandydatów na sołtysa**. Oferty można składać w urzędzie gminy Pogiry lub przesłać pocztą elektroniczną: pagiruseniunija@vrsa.lt.

Lista kandydatów na sołtysa zostanie ogłoszona na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego [www.vrsa.lt](http://www.vrsa.lt) od dn. 21 stycznia br.

### Dokumenty, które należy złożyć:

- zgłoszenie kandydata na sołtysa (w dowolnej formie pisemnej);
- pisemną zgodę kandydata;
- życiorys kandydata;
- jeżeli kandydata zgłasza organizacja społeczna, dodatkowo należy załączyć uwierzytelnioną kopię protokołu posiedzenia lub jego wypis.

Kandydatem na sołtysa może być pełnoletni mieszkaniec sołectwa, który nie później niż za 60 dni do wyborów zadeklarował miejsce zamieszkania w tym sołectwie, w którym zaproponowano jego kandydaturę na sołtysa (na podst. art. 38 ust. 6 Ustawy o samorządzie terytorialnym Republiki Litewskiej, art. 8 ust. 2 i 3 Kodeksu wyborczego).

(S-3583)



\* Z okazji Dnia Urodzin **Zygmuntowi ŻDANOWICZOWI** składamy życzenia dobrego zdrowia na długie lata, spokoju ducha, spełnienia marzeń, realizacji wszystkich planów, pomyślności, miłości bliskich osób, pociechy z wnuków oraz szczęścia, którego warto szukać w najmniejszych przejawach życia. Niech każdy nowy dzień niesie ze sobą spełnienie, a doświadczenia przeszłości dodają sił na przyszłość.

**Zespół redakcyjny „Tygodnika Wileńszczyzny”**

\* Najserdeczniejsze życzenia z okazji Dnia Urodzin składamy dla radnego Samorządu Rejonu Wileńskiego **Zygmunta ŻDANOWICZA**. Życzymy niezmiernego szczęścia, mnóstwo pięknych chwil, krzepkiego zdrowia, pogody ducha oraz wszelkiej pomyślności.

**Koledzy z frakcji AWPL-ZChR**

\* Wiązankę najserdeczniejszych życzeń z okazji Jubileuszu 50. Urodzin **Zbigniewowi SINKIEWICZOWI**, członkowi Zarządu Wileńskiego Rejonowego Oddziału Związku Polaków na Litwie: zdrowia, satysfakcji z pracy, jak najmniej w życiu troski i zmartwień, szacunku od najbliższych osób oraz wszelkich łask Bożych.

**Zarząd WRO ZPL**

## Z całego serca

\* Z okazji pięknego Jubileuszu radnemu Rejonu Wileńskiego – **Zbigniewowi SINKIEWICZOWI** – z całego serca życzymy zdrowia, sukcesów oraz spełnienia wszystkich marzeń. Niech każdy dzień przynosi nowe powody do radości, a otaczający ludzie wspierają na każdym kroku.

**Członkowie frakcji AWPL-ZChR  
Rady Rejonu Wileńskiego**

\* Z okazji Dnia Urodzin **Stanisławie NARKIEWICZ** życzymy zdrowia, szczęścia, miłości bliskich osób, spełnienia najszybszych marzeń oraz pomyślności na każdy dzień i wiele łask Bożych

**Mickuńskie Koło Podwileńskich  
Tradycji Ludowych  
i zespół wokalny „Mickunianka”**

\* Z okazji Dnia Urodzin **Józefowi Jankielojciowi i Zenonowi LISOWSKIEMU** życzymy dobrego zdrowia, długich lat życia oraz wszelkich łask Bożych.

**Rektor Ryszard Kuźmo i słuchacze PUTW**

\* „Niech cię Pan błogosławi i strzeże. Niech Pan rozpromieni oblicze swe nad tobą, niech cię obdarzy swą łaską. Niech zwróci ku tobie oblicze swoje i niech cię obdarzy pokojem” (Lb 6,24-26)

Najserdeczniejsze życzenia **Sz. P. Czesławowi RADZEWICZOWI**, zdrowia, wiary i łask Bożych w tym szczególnym dniu 85 urodzin

**składają członkowie koła AWPL-ZChR  
w rejonie szyrwinckim**

\* Z okazji Pięknego Jubileuszu członkini koła ZPL w Starych Trokach **Annie INGIELEWICZ** składamy szczerze i najserdeczniejsze życzenia: długich lat życia, przepelnionych zdrowiem i szczęściem, pogody ducha, pomyślności w pracy społecznej i zawodowej, dni pełnych słońca i radości oraz wszystkiego, co najpiękniejsze i najmielsze w życiu.

**Koło ZPL w Starych Trokach**

\* Z okazji Dnia Urodzin **Leokadii SUCHOWIEJ** składamy najserdeczniejsze życzenia spełnienia marzeń, szczęścia, pogody ducha oraz wspianego zdrowia i ciepła rodzinnego.

**Rektor Ryszard Kuźmo i słuchacze PUTW**

## Świąteczny wieczór kołedowy „Gwiazda nadziei”

Zespół „Stella Spei” zaprasza na świąteczny wieczór kołedowy „Gwiazda nadziei”, który odbędzie się 12 stycznia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Wstęp wolny!

Spotkajmy się, by wspólnie zaśpiewać znane kolędy, posłuchać świątecznych utworów oraz podzielić ciepłem, radością i dobrem.

W tym roku chcemy pomóc Emilii i jej rodzinie. Emilia jest uczennicą 10 klasy gimnazjalnej, pilnie i starannie się uczy, a do tego ma szerokie zainteresowania w różnych dziedzinach. Bierze aktywny udział w życiu klasy i szkoły, należy do harcerstwa. Jej rodzina pielęgnuje chrześcijańskie wartości i polskie tradycje.

Od pewnego czasu Emilia zmagą się z problemami zdrowotnymi, zaś kilka miesięcy temu zdiagnozowano jej chorobę onkologiczną. Często przebywa w szpitalu, gdzie nią opiekuje się ojciec, ponieważ mama także już od dłuższego czasu walczy z nowotworem.

Rodzina zmagą się z trudnościami materialnymi, gdyż pracuje tylko ojciec, który musi często brać bezpłatny urlop, by opiekować się Emilią i jej mamą.

Patronat – Ambasada RP w Wilnie

**Zespół „Stella Spei”**



Szczere wyrazy współczucia członkini Katolickiego Stowarzyszenia Eleonorze **TAMKUN** z powodu odejścia do wieczności ukochanego Ojca Romualda Suckiela. Słowa nie mogą złagodzić Twojego cierpienia, ale wiedz, że łączymy się w modlitwie z Tobą. Składamy kondolencje całej Rodzinie i Bliskim.

**Prezes Paulina Mielko i członkowie KSPL**



Podzielamy ból i smutek oraz składamy wyrazy głębokiego współczucia Janinie **STACKIEWICZ** z powodu odejścia do wieczności Syna Ryszarda.

**Mickuńskie Koło Podwileńskich Tradycji Ludowych  
i zespół Wokalny „Mickunianka”**



„Śmierć nie jest kresem naszego istnienia – żyjemy w naszych dzieciach i następnych pokoleniach. Albowiem oni to dalej my, a nasze ciała to tylko zwiędłe liście na drzewie życia”. (Albert Einstein)

Łączymy się w bólu i smutku oraz składamy wyrazy szczerzego współczucia **Mirosławie Naruszewicz** oraz Rodzinie i Bliskim z powodu odejścia do wieczności Męża. Niech słowa otuchy pomogą ukoić ból utraty.

**Koło ZPL W Orzełówce**



„Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci” (W. Szyborska)

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci wieloletniej nauczycielki, członkini koła AWPL i ZPL w Starych Trokach **Janiny GODLIJEWSKIEJ**.

Łącząc się w bólu i smutku najszybsze kondolencje i wyrazy współczucia mężowi, córkom Emilii, Krystynie, Alinie, synowi Mieczysławowi, Rodzinie i Najbliższym

**składają koło ZPL w Starych Trokach**

MIESZKASZ ZA GRANICĄ, A TWOJE SERCE JEST W POLSCE?

MIĘDZYNARODOWY KONKURS

# BYĆ POLAKIEM

XVI EDYCJA 2024/2025

ZAPRASZAMY  
DZIECI I MŁODZIEŻ OD 6 DO 22 LAT  
ORAZ NAUCZYCIELI POLONIJNYCH

- Gala finałowa na Zamku Królewskim
- Atrakcyjne nagrody dla laureatów

REGULAMIN I ZASADY KONKURSU:  
[www.bycpolakiem.pl](http://www.bycpolakiem.pl)

ORGANIZATOR  
SWIAT na TAK

**Polak na podium**

Arcymistrz Jan-Krzysztof Duda przegrał w Nowym Jorku z broniącym tytułu liderem światowego rankingu Norwegiem Magnusem Carlsenem 0:3 w półfinałowym meczu mistrzostw świata w szachach błyskawicznych i zdobył brązowy medal. W 2018 roku w Sankt Petersburgu i 2021 w Warszawie Polak sięgał po srebrne medale.

**Ewa niczym Lewandowski**

Ewa Pajor zdobyła trzy bramki dla Barcelony i zaliczyła asystę w wygranym 6:0 (3:0) na wyjeździe meczu z Realem Sociedad w hiszpańskiej ekstraklasie – Liga F. Czołowa piłkarka reprezentacji Polski ma łącznie 13 trafień w lidze i prowadzi w klasyfikacji strzeleckiej.

**4. triumf Norweżki**

Therese Johaug wygrała w Val di Fiemme bieg masowy na 10 km techniką dowolną, który była ostatnim etapem cyklu Tour de Ski, zaliczanego również do Pucharu Świata w biegach narciarskich. Norweżka po raz czwarty w karierze triumfowała w końcowej klasyfikacji TdS. Podobny dorobek ma Justyna Kowalczyk.

**Zwycięskie serie**

Koszykarze Oklahoma City Thunder pokonali u siebie broniącą tytułu ekipę Boston Celtics 105:92, odnosząc 15. z rzędu zwycięstwo w lidze NBA. O pięć meczów krótsza jest seria Cleveland Cavaliers, którzy w minioną niedzielę wygrali przed własną publicznością z Charlotte Hornets 115:110.

**Triumf piłkarzy PSG**

Piłkarze Paris Saint-Germain po raz trzeci z rzędu i 13. w historii wywalczyli Superpuchar Francji. W niedzielnym meczu w Dausze wygrali z AS Monaco 1:0. Bramkę w doliczonym czasie zdobył Ousmane Dembele.

**Wygrała i została liderką**

Zrinka Ljutic wygrała slalom alpejskiego Pucharu Świata w Kranjskiej Gorze w Słowenii i objęła prowadzenie w klasyfikacji generalnej. Chorwatka wyprzedziła o 0,16 s Szwajcarkę Wendy Holdener i o 1,19 s Szwedkę Annę Swenn-Larsson.

Aleksandra Mirosław sportowcem 2024 roku w plebiscycie „PS” i Polsatu

**Dominacja olimpijczyków**

**Mistrzyni olimpijska we wspinaczce sportowej Aleksandra Mirosław została najlepszym sportowcem Polski 2024 roku w 90. plebiscycie „Przeglądu Sportowego”, zorganizowanym wspólnie z telewizją Polsat.**

Mirosław, która wywalczyła na igrzyskach w Paryżu jedyny złoty medal dla Polski, wyprzedziła dwoje innych medalistów olimpijskich – brązową w biegu na 400 metrów Natalię Bukowiecką (d. Kaczmarek) oraz srebrnego z reprezentacją siatkarzy Wilfredo Leona.

Tuż za podium uplasowała się zwyciężczyni dwóch poprzednich edycji plebiscytu, tenisistka Iga Świątek, dla której rok 2024 upłynął pod znakiem sukcesów, m.in. czwartego zwycięstwa w wielkoszlemowym French Open, ale również miesięcznego zawieszenia po pozytywnym wyniku testu antydopingowego. Pierwszą dziesiątkę plebiscytu zdominowali medaliści igrzysk – siedmioro laureatów stanęło na podium olimpijskim w Paryżu. Pierwszym nie-olimpijczykiem był sklasyfikowany na piątym miejscu żużlowiec Bartosz Zmarzlik. Piłkarz Barcelony Robert Lewandowski, trzykrotny zwycięzca plebiscytu (2015, 2020, 2021), zajął ósmą lokatę, a dziesiątą pływak Ksawery Masiuk.

Przyznano kilka wyróżnień. Trenerem Roku został Mateusz Mirosław, szkoleniowiec i mąż Aleksandry Mirosław, a Drużyną Roku – reprezentacja siatkarzy, która na igrzyskach w Paryżu wywalczyła srebrny medal. Statuetkę Superczempiona otrzymał Wojciech Fortuna, legenda skoków narciarskich, pierwszy polski mistrz zimowych igrzysk olimpijskich.

Nagrodę wręczył mu minister sportu i turystyki Sławomir Nitras. Szef resortu przekazał także stypendia trenerom Laurze Krzanowskiej (short



**Aleksandra Mirosław, mistrzyni olimpijska we wspinaczce sportowej, wygrała jubileuszowy plebiscyt. Trenerem Roku został jej mąż Mateusz**

track), Tomaszowi Sasce i Bernardowi Wernerowi (obaj lekkoatletyka).

Wydarzeniem Roku był lekkoatletyczny Memoriał Kamili Skolimowskiej w Chorzowie. W kategorii Sport Bez Barrier doceniono reprezentację Polski kobiet i mężczyzn w amfutfutbolu oraz drużynę amfutfutbolu Wisły Kraków, a nagrodą za Sportową Inspirację Roku wyróżniono reprezentację Polski na igrzyskach paralimpijskich.

Polska zajęła drugie miejsce w turnieju United Cup w Sydney

**Sprawdzian przed Australian Open**

**Polska przegrała z USA 0:2 w finale tenisowego turnieju United Cup w Sydney. Najpierw Iga Świątek uległa Coco Gauff 4:6, 4:6, a następnie Taylor Fritz pokonał Huberta Hurkacza 6:4, 5:7, 7:6 (7-4).**

Wiceliderka rankingu Świątek i trzecia na liście WTA Gauff stworzyły świetne widowisko. To było ich 14. spotkanie, trzecia wygrana Amerykanki i druga z rzędu. Poprzednio Gauff pokonała Świątek w listopadzie w WTA Finals. Świątek miała więcej od rywalki zagrań wygrywających (19-8), ale również wyraźnie więcej niewymuszonych błędów (32-18).

W drugim secie przy stanie 5:4 dla Gauff Polka skorzystała z przerwy medycznej, z powodu problemów z lewym udem. Kilka minut później została przełamana i przegrała spotkanie, gdy popełniła podwójny błąd serwisowy.

Nie mniej efektowny był mecz Hurkacza z Fritzem, a o końcowym wyniku zadecydowały niuanse. W pierwszym secie Hurkacz grał bardzo dobrze. Przy swoim serwisie przegrał tylko sześć piłek, jednak cztery z nich w piątym gemie, w którym został przełamany. Podobny przebieg miała druga partia, ale w niej na kilka minut poziom obniżył Fritz. Hurkacz zdołał go przełamać w gemie 12., jednocześnie wyrównując stan meczu. W trzecim secie żaden z tenisistów nie miał nawet okazji do przełamania i potrzebny był tie-break. Hurkacz zaczął go od prowadzenia 2:0, potem wygrywał jeszcze 3:2. Od tego momentu trzy punkty z rzędu zdobył jednak Amerykanin. Powstałej wówczas minimalnej straty 27-letni wrocławianin nie zdołał zniwelować.

Polak w światowym rankingu jest 16., a Amerykanin czwarty. To był ich piąty mecz i czwarta wygrana Fritza. Gdyby Hurkacz pokonał Fritza, o tytule zdecydowałby mecz par mieszanych. Kadrę biało-czerwonych uzupełniali: Kamil Majchrzak, Maja Chwalińska, Jan Zieliński i Alicja Rosolska. Kapitanem był Mateusz Terczyński, na co dzień członek sztabu trenerskiego Hurkacza.

W Sydney i Perth do rywalizacji przystąpiło 18 drużyn, podzielonych na sześć grup po trzy zespoły. Zwycięzcy grup awansowali do ćwierćfinałów, podobnie jak po jednej najlepszej drużynie z drugich miejsc w obu miastach.



**Polscy tenisiści po raz drugi z rzędu przegrali finał United Cup. Tym niemniej ich występ należy uznać za wielki sukces polskiego tenisa**

W fazie grupowej Polska wygrała z Norwegią i Czechami po 2:1, w ćwierćfinale pokonała Wielką Brytanię 3:0, a w półfinale Kazachstan również 3:0. Amerykanie w grupie wygrali z Kanadą 2:1 i z Chorwacją 3:0, a następnie z Włochami 2:1 i Czechami 3:0.

United Cup to sprawdzian przed wielkoszlemowym Australian Open, który rozpocznie się 12 stycznia. Do zdobycia było maksymalnie po 500 punktów do rankingów ATP i WTA, a pula nagród wynosiła 10 milionów dolarów.

To była trzecia edycja United Cup. Przed rokiem Polacy dotarli do finału, w którym przegrali z Niemcami. Przed dwoma laty polski zespół odpadł w półfinale, po porażce z USA. Biało-czerwoni jako jedyni dotarli do najlepszej czwórki w każdej odsłonie imprezy.

**Radomiak pozyskał reprezentanta Litwy**

**Paulius Golubickas został nowym piłkarzem Radomiaka – poinformował klub z Radomia. Reprezentant Litwy, który ostatnio grał w „Žalgirisie” Wilno, podpisał kontrakt ważny do 30 czerwca 2027 i ma pomóc „Zielonym” w walce o utrzymanie się w ekstraklasie.**

25-letni Golubickas, który gra na pozycji ofensywnego pomocnika, jest pierwszym zawodnikiem pozyskanym przez Radomiak w tym oknie transferowym.

Pierwszym klubem Litwina była „Dainava” Olita. Jako junior występował także w młodzieżowej drużynie angielskiego Yeovil. Po powrocie do kraju reprezentował barwy FK „Suduva” Mariampol, a potem chorwackiego HNK Gorica. W styczniu ubiegłego roku przeniósł się do „Žalgirisa” Wilno. Z klubem tym wywalczył mistrzostwo Litwy. Był kluczową postacią w zespole zdobywając osiem bramek i zaliczając 14 asyst. Nowy nabytek Radomiaka jest także reprezentantem Litwy. W 30 meczach strzelił dwa gole.

Z mazowieckiego klubu odeszło do tej pory dwóch piłkarzy – Joao Peglow został sprzedany do DC United, a z Luizao rozwiązano kontrakt za porozumieniem stron. Brazylijczyk wrócił do swojej ojczyzny i został



zawodnikiem Atletico Clube Goianiense. Z Radomiakiem rozstał się także trener Bruno Baltazar, który skorzystał z oferty francuskiego drugoligowego SM Caen. Nazwiska następcy do tej pory nie ogłoszono.

Radomiak po pierwszej rundzie zajmuje 12. miejsce w ekstraklasie z dorobkiem 20 punktów. W pierwszym ligowym meczu zmierzy się 2 lutego w Białymstoku z broniącą tytułu Jagiellonią.